İzmirde üzüm, incir piyasası 14 eylülde açılacak

AKŞAM

DİŞİ KUŞ
KOCANIZI NASIL MUHAFAZA EDEBİLİRSİNİZ?
Yeni çıktı. Fiatı 35 kuruş
ARİF BOLAT KİTAPEVİ

Sene 24 — No. 8577 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ 5 Eylûl 1942 | Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

«Teslim olmaktansa enkaz altına gömülmek»

Bu cümle Maginot hattı istihkâmlarının betonları üstünde yazılıdır. Bu kaleler, Alman ordusu tarafından arkadan çevrilip alındığı için, enkaz altında gömülü kalmak müdafilerden bir çoğuna nasibolmamıştır.

İki istisnası var.

Biri, Maginot'nun tam şarkında Hochwald kalesi, öteki de Maginot'nun garbında, bu hattın bittiği yerde, Sedan'a yakın La Férté tabyasıdır.

Hochwald kalesini bir defa, 1940 da, bir de bu seferki Almanya seyahatimizde gördüm. Fransızlar elinde iken bize de Maginot'nun bir madalyasını vermişlerdi. Üzerinde sadece: «Geçilmez» kelimesi yazılıydı. Geçilmiyeceğine o zaman ben de inanmıştım. Kalenin, arka kapısının da müstahkem olduğunu görünce Kumandana sormuştum. «Düşman bizi çevirse de teslim olmayız. İçeri giremez» cevabını vermişti. Bu harbde, sözünde duran nadir Fransız kumandanlarından biri idi. Filhakika, Kolonel Schwarz, mütareke imzalandıktan sonra dahi kaleyi Almanlara teslim etmemiştir. Teslim olması teklifine «Buradayım, burada kalacağım!» cevabını verdiğini Alman generali bize anlattı. Ancak general Weygand'ın emri üzerine kaleyi bırakan Hochwald müdafileri, kendilerine selâm duran Alman askerleri önünden, silâhlarile birlikte «Marseyez» i söyliyerek çıkmışlar, esir edilmemişlerdir.

Maginot hattının garp ucundaki son istihkâmı olan La Férté'nin âkibeti daha az şanlı değil, fakat çok daha hazin olmuştur. Çünkü bu küçük müstahkem yer Sedan istikametinden gelen düşmanın şiddetli hücumuna uğramış, sözünü tutmuştur.

La Férté tabyesini, parçalanmış betonları, bükülmüş celiklerile, bu sefer gezdik. Gezdik demek doğru olamaz, çünkü zaten küçük olan bu istihkâmın içi, türlü enkaz ile dolmuştu. Bu enkaz altında «teslim olmaktansa orada gömülü kalmayı tercih eden» müdafiler yatıyordu. La Férté, Chiers ırmağının kıvrılıp aktığı yeşil bir vâdi ortasında, yanıp yıkılmış Fransız köylerine bekçilik ederken can vermiş çelik elbiseli bir şövalye gibi yatıyordu. Başka bir yazımda, bu istihkâmdan kısaca bahsederken, bir yanlışlık yahut eksiklik yaptığımı sonradan öğrendim. Burasının sekiz Alman neferi tarafından bomba ile ele geçirildiğini yazmıştım. Bir Fransız dostum, Jean Labusquiére'in bu harb hakkında, yeni çıkmış küçük bir kitabını gönderdi. İçinde «La Férté'nin müdafaası» kısmını heyecanla okudum. Bu kale muharebesini, alâka ve hayranlık uyandıracağından emin olarak kısaca nakletmek isterim.

La Férté, diğerlerine nisbetle ehemmiyeti çok az bir kaledir. İçinde dört subay ve altmış er bulunuyordu. Burada, gezdiğimiz diğer büyük yer altı zırhlıları gibi kilometrelerce uzayan dehlizler, asansörler, demiryolları, mahzenler ve makineler yoktu. La Férté sadece iki bloktan ibaretti, ve bu iki blok arasında, yer altından yüz metrelik bir yol vardı. Bloklardaki silâhlar da sadece mitralyöz ve tanka karşı toplardan ibaretti. Uzak müdafaa için topları yoktu. Düşman taarruzu karşısında o sahadaki piyade kuvvetleri de geri çekildikleri için, La Férté, civarındaki iki top kazmatının yardımile, Maginot hattının bittiği yerde tek basına kalmış ileri bir karakol vazifesi görüyordu. Kaleye, yüzbaşı Bourguignon, muavini Sermone kumanda ediyorlardı.

Belçikadan gelerek Sedan'ı yaran Alman kuvvetleri 15 ve 16 mayısta Maginot hattının Montmedy adı verilen bu son müstahkem ucunu, yani La Férté kalesi ile civarındaki iki top kazmatını Maginot'nun, daha gerideki Chénois kalesi, 75 lik toplarile mukabele ediyordu. La Férté'yi çevirmek istiyen Alman piyadesi kuvvetli keşif kolları saldırmaya başlamıştı. 16 - 17 mayıs gecesi birçok renkli fişekler, ve ziyalı mermiler arasında büyük çapta bir taarruz başladı. İki kazmatın müdafileri, sarıldıklarını görünce yerlerini (biraz çabuk!) bırakıp kaçmışlar, ve yirmi dört saat sonra ordu komutanının emrile kazmatları tekrar işgal etmek istedikleri zaman oralara yerleşmiş olan Almanların ateşile karşılaşmışlardır.

17 mayıs şafakla beraber, Almanların 210, ve 260 çaplık topları La Férté istihkâmına yağmaya başladı. Çelik kubbeler etrafındaki kayalar demet demet havaya uçuyor, fakat beton dayanıyordu. Yüzbaşı Bourguignon, Chénois kalesine telefonla durumu bildirdi ve düşman ateşinin iyi tanzim edilmediğini, obüslerin

Necmeddin Sadak

(Devamı sahife 2, sütun 1 de)

Başvekil Trabzonda

Münakalât, Ziraat ve Ticaret Vekilleri de tetkiklerine devam ediyor

Trabzon 4 — Başvekil B. Şükrü Saracoğlunun buraya gelmesi bekleniyor. Halk büyük istikbal hazırlıkları yapmıştır. Şükrü Saracoğlu, Gümüşhaneye uğradıktan sonra saat 15 te oradan Trabzona müteveccihen hareket etmiştir.

Mahmudiye 5 (Akşam) — Ticaret ve Zirat Vekilleri Polatlı - Sivrihisar yolile Çifteler harasına gelmişler ve geceyi harada geçirmişler, haranın hayvanlarını ve tesisatını gördükten sonra köy enstitüsünü ziyaret etmek üzere buradan ayrılmışlardır.

Sıvas 5 (Akşam) — Münakalât vekili amiral Fahri Engin şehrimize gelmiş ve cer atelyesini ziyaret etmiş, Paşa fabrikasında şerefine verilen kır ziyafetinde bulunmuş, Sıvas kongresinin 23 üncü yıldönümüne raslıyan 4 eylûl bayramına iştirâk etmiş ve Malatyaya müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır.

Ankara 5 (Akşam) — İktisat Vekili B. Sırrı Day kömür havzasında tetkiklerde bulunmak üzere Zonguldağa hareket etmiştir.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Batı çölünde muharebe bütün cepheye yayıldı

Ruveyzat cenubundan faaliyete geçen İngiliz kuvvetlerinin harekâtı batıya sirayet etti

Londra 5 (A.A.) — Batı çölünden gelen haberlere göre, Batı çölünde bütün cephede müttefik kuvvetleri muharebeye tutuşmuştur. Ruveyzat cenubunda müttefikler hareketinin batıya sirayet ettiği gelen ajans haberlerinden anlaşılmaktadır. Mihver kuvvetleri, şark istikametinde taarruzlarını tekrarlamamışlardır.

Elhumeymat ile Ruveyzat arasında müttefik kuvvetlerin yaptıkları tazyik neticesinde Mihverciler geri çekilince, harap olmuş bir çok Alman tankları bulunmuştur. Bunlardan 39 u müttefikler tarafından tamamile tahribedilmiştir.

Amerika tankları çöl muharebelerine iştirâk etmişler ve iki Alman tankını tahribeylemişlerdir. Çölde müttefik tayyareler, düşmana ağır darbeler indirmeğe devam etmişler ve düşmana büyük hasarat verdirmişlerdir. Girit açıklarında Amerika tayyareleri iki Mihver gemisine isabetler kaydetmiştir.

Çöl harekâtında İngilizler yalnız 13 tayyare kaybetmişlerdir. Beşinin pilotu kurtarılmıştır.

Kahire 5 (A.A.)— Reuter ajansının Batı çölünde sekizinci ordu nezdindeki muhabirine göre müttefikler Rommelin yaptığı son taarruzda kullanılmaz bir hale getirilen 39 tankını tamamile tahribetmişlerdir. Humeymat ile Ruveyzat arasında sıkışmış olan Mihverin başlıca asker toplulukları müttefikler tarafından mütemadiyen hırpalanmaktadır. Şimdi ifşa edildiğine göre müttefik kuvvetler şimal kesiminde birçok noktalarda düşmanla temasa geçmişlerdir.

Ruslar Stalingrad'ın cenubunda Almanları durdurduk diyorlar

Batı Kafkasy'da Almanlar yeniden ilerlediler Rjev'de şiddetli muharebeler oluyor

Londra 5 (A.A.) — Almanların Stalingrada karşı yapmakta bulundukları muazzam saldırış cenup kanadında durdurulmuştur. Bu haberi veren ve dün gece yarısı Moskovada neşredilen resmi Rus tebliği şöyle diyor:

«Kıtaatımız dün Stalingradın cenubu garbisinde düşmanla gayretli savaşlar yapmıştır. Düşman getirttiği taze yedek kuvvetleri muharebeye sürmüştür. Yeni Alman ilerileyişi durdurulmuştur. Kıtaatımız, faal hareketlerle düşmanı yıpratmaktadır.

Kletskaya bölgesinde kıtaatımız yeniden teşebbüse geçmiş mevzilerini sağlamlaştırmıştır.

Kıtaatımız, Stalingradın şimali garbisinde düşmanın hücumlarını püskürtmekle kalmamış, düşmana ağır darbeler de indirmiştir.»

Fakat batı Kafkasyada vaziyet Ruslar için aynı değildir. Bu çevrede Ruslar, yeniden geri çekilmeğe mecbur kalmışlar, fakat sahilde bir kesimde Rus deniz silâhendazlarının ve harb gemilerinin de yardımile müessir harekâta geçmişlerdir.

Almanlar, merkezi Kafkasyada Grozni istikametinde bir nehri geçmiş, fakat Ruslar tarafından geri atılmışlardır.

Rus tebliği Rjevde şiddetli çarpışmalardan bahsediyor ve cephenin diğer kesimlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır, diyor.

Alman malûmata göre Rjevde bir Alman tümeni yenilmiş ve tümen kumandanının maktul düştüğü ilân edilmiştir. Baltık denizinde Ruslar 36,000 ton hacminde dört düşman nakliye gemisini batırmışlardır.

Peşte'ye hava akını

Şehre bombalar atıldı tayyarelerin Rus mu, İngiliz mi olduğu anlaşılamadı

Londra 5 (A.A.) — Dün akşam Alman Transocean ajansı tarafından verilen ve henüz yeyit edilmeyen bir habere göre Macaristanın merkezi Peşte şehri dün gece bir hava akınına uğramış, şehre bir kaç bomba atılmıştır. Bombalardan biri büyük bir infilâka sebebiyet vermiştir. Akın 2 saat sürmüştür. Akını yapan tayyarelerin Rus mu, İngiliz mi olduğu anlaşılamamıştır.

Moskova 5 (A.A.) — Almanlar, Stalingrada 25 tümen ve 1000 den fazla tayyare ile arasız hücum ediyorlar. Almanlar, şehrin şimal batısında birkaç yerde ilerilemişler, cenup batıda da Rus ilk müdafaa hatlarını yarmışlardır. Çarşamba günü 200 tank ile Rus hatlarına hücum eylemişler ve derinliğine bu hatlara nüfuz eylemişlerdir.

Londra 5 (A.A.) — Moskova radyosuna göre Kafkasyanın dar dağ geçitlerinde şiddetli muharebeler olmaktadır.

Vichy 5 (A.A.) — Bir Berlin haberine göre, Rus kuvvetlerinin büyük bir kısmının Moskova dolaylarında toplandığı sanılmaktadır.

Vichy 5 (A.A.) — Almanlar, Rusların şiddetli mukavemetine rağmen Stalingradın şimal ve cenubunda ilerlemeğe devam etmişlerdir. Rusların bütün mukabil taarruzları akim kalmıştır.

Cenup Pasifikte

Salomon adalarında temizleme harekâtı devam ediyor

Londra 5 (A.A.) — Amerikalılar Salomon adalarında karaya çıkarılmış olan Japon kuvvetlerine karşı temizleme hareketlerine devam ediyor. Amerikan tayyareleri kara harekâtını desteklemekte ve karaya çıkarılan Japon kuvvetlerini himaye eden harb gemilerine hücum eylemektedirler.

Londradaki Türk gazetecileri

Londra 5 (A.A.) — Türk gazetecileri, dün Dowre ve Folkestondaki, müdafaa tesislerini gezmişler sahile yanaşmak istiyen bir Alman tayyaresine uçaksavar bataryaların açtığı ateşi görmüşlerdir. Tayyare bomba atmadan uzaklaşmıştır.

Almanyaya aylık hava akınları

Londra 5 (A.A.) — Ağustos ayı zarfında İngiliz bomba tayyareleri Almanyada 26 hedefe geceleyin 12 ve gündüzün 5 ağır bombardıman yapmışlardır.

İzmirde peynire 10 kuruş zammedildi

İzmir 5 (Telefonla) — İstanbuldan bazı tacirlerin fiatli siparişleri karşısında buradaki peynir âmilleri Belediyeye müracaat ederek fiatlerin yükseltilmesine müsaade edilmesini istemişlerdir. Bu vaziyet karşısında Belediye topdan ve perakende

İnönü gezisi parlak bir törenle açıldı

Vali, heyecanlı ve güzel bir nutukla İstanbulun Millî Şefe bağlılığını belirtti

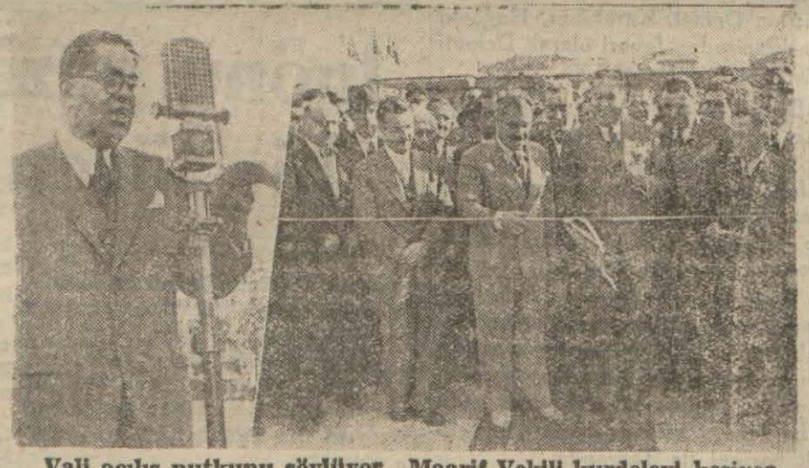

Vali açılış nutkunu söylüyor, Maarif Vekili kurdeleyi kesiyor

İstanbul halkının Millî Şefimize şükran ve bağlılık nişanesi olan «İnönü gezisi» nin açılma töreni dün saat 17.30 da parlak bir surette yapılmıştır. Davetliler arasında Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel, İnhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz, örfi idare komutanı general Sabit Noyon, İstanbul komutanı B. Asım Tınaztepe, Parti reisi B. Suat Hayri Ürgüplü, şehrimizde bulunan mebuslar, üniversite profesörleri, umumi meclis âzaları, vilâyet, belediye, Parti erkânı, gazetecilerden başka halktan da binlerce kişi bu güzel törende hazır bulunmuşlardır.

Şehir bandosunun çaldığı İstiklâl marşından sonra kürsüye çıkan vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar sık sık alkışlanan çok güzel ve heyecanlı bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— Aziz ve muhterem dinleyiciler!

Türk miletinin en kara günlerinde Ebedî Şefimiz ve Büyük Kurtarıcımız Atatürk şerefli kurtuluş savaşına girdiği zaman ve bu savaşın bütün devamı müddetince yanında İsmet İnönü'yü bulmuştu.

İstiklâl ve istihlâs harbi ile kazanılan muazzam ve tarihi kıymeti, Lozan'da dünya devletlerinin kabul ve tasdiki ile tarih sahnesine asırların nadir gördüğü siyasi bir muvaffakıyet halinde nakletmeğe muvaffak olan gene odur. Devletimizin bânisi, milletimizin kurtarıcısı, Cümhurreisimiz Atatürk'ün sağlığında onun yanıbaşında senelerce hükûmet reisi olarak bütün iyi ve ileri hareketlerde, yurdun baştanbaşa demiryollarile örülmesi için emek sarfedilirken, fabrikalar kurulur, sanayileşme hareketi genişler ve memleketin refah, saadet ve taalisi yolunda mütemadiyen ve müstemirren çalışılırken Başvekil İsmet İnönü'nün hizmet ve gayretini Türk tarihi her zaman şükran ve minnetle hatırlıyacaktır. Eşsiz Atatürk'ün fani hayata gözlerini kapamasından sonra ve harikulâde şahsiyeti etrafında kuvvetlenip perçinlendi ve dünyanın içinde kıvrandığı son ateş, ölüm ve ıstırap yıllarında Türk yurdunun sulh ve sükûn ile sarılı, felâketlerden uzak ve sağlam bir emniyet içinde kalabilmesi harbi yapan kumandanın sulhü muhafaza etmeyi de bilmiş olmasındadır. Ve teslim buyu-

(Devamı sahife 2, sütun 5 te)

Wilkie'nin ziyareti

Amerikan mümessilinin yarın Ankaraya gelmesi muhtemeldir

Ankara 5 (Telefonla)— Wilkie'nin katî olarak ne zaman geleceği henüz belli olmamakla beraber pazar günü öğleden sonra tayyare ile şehrimize gelmesi muhtemeldir. Bu münasebetle İstanbuldaki Amerikan kolonisinden bir kısmı cumartesi akşamki ekspresle Ankaraya hareket edecektir. B. Wilkie Ankarapalasta hazırlanan dairede kalacak ve âzami iki gün kalacaktır. B. Wilkie Ankaradan sonra tayyare ile Tahrana, oradan da Moskovaya gidecektir..

Dikkatler:

Kanunlarımız şiddetli olsaydı...

Kalemimiz müsait, ihtikârla mücadele uğrunda en şiddetli yazıları yazıyor, en ağır hücumları yapıyor, muhtekiri utandırmaya çalışıyoruz.

Fakat keşke ihtikârla mücadele işinde kalemimiz yerine kanunlarımız

57 bin çeki odun

Ofisin odunla yüklü daha 700 vagonu istasyonlarda hazır bekliyor

Mahrukat ofisi, İstanbula şimdiye kadar 57 bin çeki odun getirterek istif etmişti. Bundan başka istasyonlarda 700 kadar vagon daha odun ile yüklü olarak beklemektedir. Mahrukat ofisinin tedarik ettiği bu odunlar ile İstanbulun odun istihlâkinin yarısı temin edilmiş olacaktır.

Ofis yakında memurlara ve sabit gelir sahiplerine odun vermeğe başlıyacaktır. Verilecek odun miktarı, her memurun yaktığı sobaya göre olacaktır. Memurlara verilecek odunun parası altı ay içinde ve maaşlardan [illegible]

Memurlardan sonra halka da odun satışına başlanacaktır. Havalar soğumadan ve sobalar yanmadan evvel bu tevziata başlanacaktır.

Bununla beraber ofis, elindeki malın hepsini şimdiden satmak istememektedir. Kışın en şiddetli zamanında serbes piyasada fiatler halkın aleyhinde olarak yükseldiği taktirde elindeki malın mütebakisini tedrici surette piyasaya sürecek ve serbes fiatlerin yükselmesine mey-

SÖZÜN GELIŞI

Kolay bir iş

Pek sayın dostumuz Selim Nüzhet her gün bir yazı yazmanın pek de zor bir şey olmadığını söylüyordu. «Fikra muharrirlerini görüyorum, diyor, aman bana bir mevzu! demiyeni yok. Halbuki evvelden bir takım mevzular hazırlanmış olsa bu en fazla bir saatlik iştir. Ondan sonra muharrir bir eser hazırlamak için bol bol zamana sahip demektir.»

Sonra bir hâtırasını nakletti: Vaktile Kollejde iken her sabah talebe ile muhtelif mevzularda on beş dakikalık bir konuşma yapmak usuldenmiş. «İlk zamanlarda çok sıkıntı çektim, diyor, amma sonra, evvelden mevzular hazırladığım için bu işi gayet kolayca yapıyorum. Hem düşünün ki konferansının vaziyeti muharririn vaziyeti gibi de değildir. Karşınızdakinin esnediğini, uyuduğunu görürseniz söz sürüklenmez bir yük haline geliverir. Halbuki muharrir kime hitabettiğini bilmediği, onları görmediği için kâğıtları doldurdu mu işini bitirmiş demektir.»

Sayın muhatabımı tastik ettim. Çünkü bu sözler bir yazıya mevzu olmak kabiliyetini taşımakta idiler.

Her gün bir yazı yazmanın sahiden kolay bir şey olduğu şundan da bellidir: Kendisile kısa bir zaman ahbap olduğum bir zat mesleğimin her gün bir yazı yazmaktan ibaret olduğunu öğrenince yeryüzünde bu kadar kolay işler de olabileceğine hayret etmiş ve bulunduğu memuriyetten katî surette soğumuştu. Artık hep şöyle konuşuyordu: «Mecburî hizmetimin dolmasına şu kadar sene kaldı. Bitirince tekaüt olur bir köşeye çekilirim. Bir gazeteye de her gün yazılar yazar gül gibi geçinirim. Mevzularımı şimdiden hazırlıyorum. Göreceksiniz, neler yazacağım!» Artık zor iş yapmaktan usandım. Biraz da dinleneyim.»

O zaman ben kendisini hep tastik ederdim. Çünkü bu sözlerin de günün birinde bir mevzu olacağı aklımdan geçerdi. Sayın üstadımız Selim Nüzhetin hakkı vardır. Biz mevzuları hazırlamıyoruz da sadece hatırlıyoruz. Aklımıza hiç bir şey gelmediği gün bu iş bize çok zormuş gibi geliyor.

Şevket Rado

"Teslim olmaktansa enkaz altına gömülmek,,

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

etrafa düştüğünü söyledi. Aldanmıştı, çünkü bu isabetsiz sanılan ateşin gayesi her top blokunun etrafına derin huniler açmak ve buralara gizlenip sığınarak istihkâma saldırmaktı.

Bombardıman bütün gün büyük bir şiddetle devam etti. Saat yirmiye doğru, civardaki kazmatların ricatını gören La Férté komutanı, dikenli tel ve ray tertibatının tamamen tahribedildiğini ve taarruzun yakın göründüğünü bildirdi. Biraz sonra, yer altındaki telefon telleri de bozulmuş, işlemiyordu. Komutan radyo vasıtasile, Chénois kalesinin Almanlara doğru baraj ateşini şiddetlendirmesini istedi. Gece yarısından birkaç dakika evvel şu haberi verdi: «Taaruz başladı.» Gerçekte, yalnız sıksık ve cesaretli keşif kolları hücumu oluyordu. Almanlar, obüs deliklerine gizlenerek etrafı keşfediyorlardı.

18 mayıs sabahı oldu. Top ateşi arttı. Bu sefer Almanlar bahriye topları ve uçaksavar bataryaları kullanıyorlardı. Müthiş bir süratle gelen mermiler çeliğe vurdukça kıvılcımlar ve alevler fırlıyordu. İstihkâm, tamir edilen telefonla, bombardımanın daima arttığını birkaç kere bildirdi. Saat on yediye doğru mülâzım Sermone, bir tarassut kulesinin ağır hasara uğradığını ve içerde bir küçük subayla iki askerin öldüğünü, beş kişinin de yaralandığını Chénois istihkâmına bildirdi. Saat sekizde, anlaşılamıyan bir sebeple, silâhlı garp blokunun bozulduğunu haber verdi. Saat on dokuzda bu blokun büsbütün yıkıldığını söyledi. Çelik kubbeden kopan top ve mitralyözler, sahanlığa fırlamıştı. Başka bir çelik can altında kırılan demirler, içerdeki askerleri ezmişti. Yarım saat sonra, garp blokunun muattal kaldığını ve içeri atılan infilâk maddelerinin, aşağı katlarda durmayı imkânsız kıldığını yüzbaşı Bourguignon, Chénois kalesine haber verdi, ve müdafilerin yer altı yolundan şark blokuna çekilmeleri icabettiğini, fakat bir küçük subayla beş kişinin kapıyı tutmak üzere gönüllü olduklarını ve itfaiyeci neferin, motörler yanından ayrılmamakta inat ettiğini de söyledi.

Sonra, telefonu eline alan mülâzım Sermone, bizzat komutanla muavinin, yedek yiyecek sandıklarile, yer altı yolunda bir mania kurmaya çalıştıklarını, fakat infilâkların tarife sığmaz derecede şiddetli olduğunu, eşyanın tutuşmaya başladığını, infilâk maddelerinden çıkan dumanın gitgide daha boğucu olduğunu ve askerin sinirlerinde tahammül kalmadığını bildirdi.

Chénois kalesindeki müşahitler, bu haberleri aldıkça, gecenin karanlığı içinde La Férté tabyasının çelik kubbelerinden, bir cehennem şehrayini gibi, kızıl alevler, mor kıvılcımlar fışkırdığını görüyorlardı.

Bombardıman devam ediyor, kıldığını haber verdi. Düşman, şimdi ikinci bloku tahribe çalışıyor.

Saat 22 den 23 buçuğa kadar bir sessizlik oldu; sonra ateş tekrar başladı. Kötü haberler birbiri arkasına geliyor: Silâh çanlarından biri daha tahribedildi, üç kişi ağır yaralandı.

Gece yarısı, başçavuş Casandranın yüzü parçalandı. Top ateşi sıklaşıyor. 72 saattir, dakikada 30 mermi atılıyor.

Sabahın bir buçuğunda komutan Bourguignon, bütün garnizonun Şark bloku içine sığındığını haber verdi. Fakat yangın dumanının insanı boğmaya başladığını söylüyordu. Lâmbalar kararmış, maske altındaki askerin gözü görmez olmuştu. İnfilâkların hava tazyıkından eşya parça parça oluyor, yolu kapayan 40 kiloluk sandıklar her darbede birkaç metreye fırlıyordu.

Saat dört buçuk. La Fé.té'nin üstünde kesif bir kara duman görüldü.

Sabahın beş buçuğunda telefon yeniden çaldı. Ağır, zor işitilen bir ses geliyordu: Maskeler herkesi boğuyordu, aşağıdan yukarı çıkmak istiyorlardı, fakat kudretleri kalmamıştı... Ses kesildi. La Férté'nin son haberi bu idi.

Gün ağarırken, Chénois kalesinin gözcüleri, La Férté üzerinde Alman askerlerinin karaltısını gördüler, ve ateş açtılar.

Anlaşılıyor ki evvelce bahsettiğimiz bombalar, kırılan top kulesi ağzından, garnizon aşağı kata sığındığı zaman atılmıştı.

Fakat günlerce, Almanlar ve Fransızlar, bu istihkâmın içine girememişler, geceleri keşfe gelen iki taraflı kollar, altmış fedakâr askere mezar olan bu çelik ve beton yığını etrafında birbirlerile boğuşmuşlar, hiç birisi içeri girememişti.

Mütareke... 28 haziran 1940. Gama haçlı bir tayyare Fransız generali Huntzinger'i mütareke şehri olan Wiesbaden'e götürüyor. Hava yolu La Férté'nin üstünden geçiyor. Tayyaredeki Alman subayı pilota işaret ederek tayyareyi alçaktan uçuruyor. General Huntzinger ayağa kalkarak parmağile gösteriyor: Obüslerin delik deşik ettiği topraklar ortasında, kırık top kuleleri görünüyor. Bunlardan birinin kenarında, bombaların içeri atıldığı geniş yarık iyice seziliyor... Generalin gözlerinden iki damla yaş akıyor.

General Huntzinger 1941 de bir tayyare kazasında öldü. Yukarıdaki tafsilâtı aldığımız kitabın muharriri de beraberdi.

Hiç şüphe yok ki La Férté'nin altmış bekçisi kahramanca can vermişlerdir. Maginot hattının kurbanları yalnız bunlardır.

Fransa harbi hakkında hüküm vermek bize düşmez. Bugün, henüz kimseye düşmez. Hâdise çok muazzam, pek yenidir. Onu iyice görmek için zaman mesafesinde milyon esire karşı yalnız yüz bin kurban vermiştir. Lehte olmayan bu nispet görünüşünün hakikî mânasını ancak tarih meydana çıkaracaktır.

Fransız ordusunu müdafaa etmek için yazılmış olan o kitapta, Mareşal Pétainin Harbiye nazırlığını yapan müellif şöyle diyor:

«Askerleri itham etmemeli, sadece altın ve betonla kazanılacağı sanılan bir müdafaa harbinin kolaylık ve tevekkül havası içinde bezmiş vatandaşları, önceden kaybolmuş bir harbe sürükleyen efendilerini itham etmelidir.»

Biz, henüz hiç kimsenin kimseyi itham edecek vaziyette olmadığına inanıyoruz.

AKŞAM SPOR

Futbol mevsimi yarın merasimle açılıyor

Eski Millî takım oyuncuları ve İstanbul muhtelit takımları karşılaşacaklar

İstanbul futbol mevsimi yarın Fenerbahçe stadında büyük bir merasimle açılacaktır. Geçen sene olduğu gibi bu sene de cazip bir proğram hazırlanmıştır. Yalnız bu sene açılış töreninin hasılatı yerinde bir kararla spor uğrunda hayatlarının mühim bir kısmını feda eden ve aramızdan ebediyen ayrılmış bulunan iki eski sporcu ağabeyimizin merhum İstanbul bölgesi başkanı Fethi Başaran ile federasyon reisi Sedat Rizanın mezarlarının inşasına tahsis edilmiştir. Bu suretle İstanbul bölgesi müdürlüğü büyük bir kadirşinaslık göstermiş oluyor.

Yarın yeni senenin futbol mevsimine merasimle gireceğiz. Ve gelecek haftadan itibaren de Fenerbahçe ve Şeref stadlarında 942-943 lig maçlarına bilfiil başlanacaktır. Yarınki proğramın en cazip tarafı eski millî takım elemanlarının kendi aralarında yapacakları bir kısa maçla eski futbol tarihimizi gözümüz önünde canlandıracakladır. Bu maçtan önce İstanbuldaki kulüpler bir geçit resmi yapacaklardır. Proğramın en son kısmı da İstanbuldan seçilmiş iki muhtelitin yapacağı bir futbol maçile kapanmaktadır. Yeni futbol mevsimi münasebetile bütün kulüplerimize muvaffakıyetler temenni ederiz. Yarınki merasime ait resmî proğramı aşağıya dercediyoruz:

Saat 15 kulüplerin geçit resmi, saat 15,30 eski millî takım oyuncuları arasında bir futbol maçi, saat 16,30 İstanbul muhtelitleri karşılaşması.

Futobl ajanlığından:

6 eylülde isimleri yazılı oyuncuların spor levazımatile saat 14 te Fenerbahçe stadında bulunmaları rica olunur.

Galatasaraydan: Osman, Salim, Faruk, Enver, Mustafa, Arif, Gündüz, Gazanfer.

Beşiktaştan: Mehmet Ali, Hüsnü, İbrahim, Hüseyin, Hakkı, Rifat, Sabri, Şeref, Eşref, Şükrü.

Fenerbahçeden: Cihat, Murat, Muammer, Esat, Ömer, Fikret, Naci, Melih.

İstanbulspordan: Kadir, Mükerrem Tarık.

Vefadan: Enver, Hakkı, Muhteşem.

Bu haftaki at yarışlarında favoriler hangileridir

Islâh encümeni tarafından İstanbul için tertip edilen sekiz haftalık at yarışları geçen pazar günü sürprizlerle sona erdi. Havanın yağmurlu oluşu bu sürprizlere yardım etti. Bahsi müştereklerin fazla kazanç temin etmesinden istifade edenler memnun oldular. Fakat yarışa yağmurdan korkup gitmiyenler de şüphesiz nâdim oldular. Türkün en eski sporu olan at yarışları şehrimize artık yüzünü çevirmiş bulunuyor. Yarın ve gelecek pazara yapılacak iki idarei hususiye yarışından sonra o temiz ve dedikodusuz heyecanı tam gelecek yaza kadar duyamıyacağız. Muhakkak ki bundan bizim gibi bütün İstanbullular da üzgündür. Şimdi bu haftaki yarış poğramına bakarak meraklılara koşunun favorilerini vermeğe çalışalım:

Birinci koşu: İki yaşındaki safkan İngiliz erkek ve dişi taylarının 1200 metrede yapacağı ilk yarışa maalesef iki tay yazılmıştı. Yıldırım ve Gürsoy. Koşu sonunda satışa çıkarılması gereken bu koşu için birinci olarak Yıldırım mevzuubahistir.

İkinci koşu: İki yaşındaki safkan Arap erkek ve dişi tayları arasında 1200 metrede yapılacaktır. Bu koşuya Hızır, Dabi, Rint, Şahin, Vecize yazılmışlardır. Biz koşunun Hızır tarafından kazanılacağını tahmin ediyoruz.

Üçüncü koşu: Üç ve daha yukarı yaştaki yerli safkan İngiliz at ve kısrakları arasında 1800 metre üzerinden yapılacaktır. Bu koşu için yazılan Demet, Karabiber, Heybeli, Davalacirodan favori olarak Demeti göstermek icabeder.

Dördüncü koşu: Üç ve daha yukarı yaştaki yerli yarımkan İngiliz at ve kısraklarının 2000 metre mesafede yapacağı bu koşuya Suat Kara Osmanın Memiş ve Tiryakisi ile Alceylân ve Acar yazılmışlardır. Koşunun favorisi Memiştir.

Beşinci koşu: Dört ve daha yukarı yaştaki safkan Arap at ve kısraklarının 2200 metrede yapacağı bu koşuya Bora, Tarzan, Kısmet, Kuruş, Sidibarrani, Tarhan yazılmışlardır. Bu koşunun favorisi Sidibarrani ile Tarzandır.

Yarınki koşularda ikili bahis 2, 3, 4, 5 inci koşular üzerinden, çifte bahis de 2-3, 4-5 inci koşular üzeridendir.

Ihracına izin verilen maddeler

Her partinin ihracından evvel Vekâletten müsaade alınacak

İzmir 5 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti, pirina yağı, tiftik, palamut hulâsası, pamuk döküntüsü, küçük baş hayvan derileri ve bazı yağlı tohumların serbes dövizle ihracına müsaade etmiştir. Buraya yapılan tebliğata göre, her partinin katî satışından evvel Vekâletin muvafakatî alınacaktır.

İzmirde iki cinayet

Bir cani, karı kocayı öldürdü, karı yüzünden ikinci bir cinayet işlendi

İzmir 5 (Telefonla) — Urlada Balıklıova mevkiinde eşine az raslanan çok feci bir cinayet işlenmiştir. Nuri Erkuş adında biri, aynı mevkide bir bağ kulesinde oturan Mehmet Çavuş ile karısı Huriyeyi bıçakla muhtelif yerlerinden yaralamak suretile öldürmüş, sonra da karı kocanın cesetlerini kulede çalı çırpı ile örterek yakmak istemiştir. Nuri, kuleyi ateşledikten sonra İzmire kaçmış ise de burada yakalanmıştır. Katil ifadesinde şöyle demektedir:

Bir katil vakası daha

İzmir 5 (Telefonla) — Urla yolunda da bir cinayet işlenmiştir. Küçükkaya köyünden Ali İlhan amcası Mustafa Özel'i öldürmeğe karar vermiş, yol üstüne pusu kurarak maksadına nail olmuştur. Mustafa, aldığı tabanca kurşunlarının yarasile derhal ölmüştür. Bu cinayetin kadın yüzünden işlendiği anlaşılmıştır. Katil Ali İlhan yakalanmıştır. Tahkikata devam ediliyor.

İnhisarlarda satılacak maddeler

Ankara 5 (Telefonla) — İnhisarlar idaresinin buz, gazoz, soda, malt hulâsası ve asitkarbonik ve kolonya yapıp inhisar dışında satmasına izin verilmesi Heyeti Vekilece

HARB DURUMU

Almanlar Stalingrad'ın batı varoşuna girdiler

Grozni'ye karşı yeni bir taarruz başladı, batı çölünde Mihver kuvvetleri biraz geri çekildi

Doğu cephesinde:

Dün doğu cephesinden gelen en salim haber, Alman kuvvetlerinin Stalingradın batı varoşlarına vardıklarına ait olanıdır. Bu suretle bir aydanberi Stalingrad cephesinde cereyan etmekte olan kanlı muharebeler, şehrin içine intikal etmiş oluyor.

Alman tebliğinde bu hususta şöyle denilmektedir: «Stalingrada yapılan taarruzda kuvvetlerimiz, şehrin batı varoşlarına varmışlardır. Şehrin şimalinde Volgada bulunan ordumuz, düşmanın üç silâhlı gemisini, 2 monitörünü, 6 yelkenlisini ve bir çok küçük deniz taşıtını batırmışlardır.» Londra radyosu da Stalingrad muharebesini, bu harbin en korkunç ve en büyük taarruzu olarak tavsif eylemektedir. Kızılyıldız gazetesine atfen Almanların 25 tümen, 1000 den fazla tayyare ile karadan ve havadan şehre saldırmakta bulunduklarını ilâve eylemektedir. Doğu cephesinin cenup kesimindeki Alman taarruzuna ait ikinci enteresan haber de Alman ve Rumen kuvvetlerinin 1 eylûlde Kırımdan, Kerç boğazını geçerek Taman yarımadasına çıktıklarına dair olanıdır. Berlinin resmî tebliğine göre Mihver kuvvetleri bu çıkarma hareketinde deniz ve hava kuvvetlerinden de yardım görmüşler ve sahil Rus müdafaasını yararak evvelki gün, doğuda harekette bulunan Rumen kuvvetlerile birleşmişlerdir. Taman yarımadasindaki Rus gruplarile muharebeler devam etmektedir. Bu yarımadada halâ bulunan Rus kuvvetleri için mahiv veya teslim olmaktan başka bir kurtuluş çaresi kalmamıştır.

Almanların Novorosiski istikametindeki hamlesi de yeni bir inkişaf kaydetmiş ve Alman resmî tebliğine göre, bu Sovyet deniz üssünün şimali garbisinde birkaç müstahkem tepe ele geçirilmiştir. Ruslar, bu mıntakada geri çekildiklerini saklamıyorlar. Londra radyosu Doğu Kafkasyada Grozniye doğru yeni bir Alman taarruzunun başladığını haber veriyor.

Alman hücumbotları Batı Karadenizde Rus gemilerine taarruzlarına devam etmişler ve biri petrol gemisi olmak üzre 8,500 tonluk 3 vapur batırmışlardır. Alman denizüstü kuvvetleri, kendi tebliğlerine göre, Kafkas taarruzu başladığındanberi 35 bin 400 tonluk Sovyet gemisi batırmışlardır.

Merkez cephesinde, Kaluganın cenubu garbisinde, Medin'in şimali garbisinde ve Rjev bölgesinde Rus taarruzları püskürtülmüştür.

Mısır cephesinde:

Batı çölünde, mihver kuvvetleri İngiliz mevzilerine dün yeni bir taarruzda bulunmamışlardır. Orta Şark İngiliz tebliğine göre, dün müttefik kuvvetler Hümeymat bölgesindeki Mihver kuvvetlerine karşı tazyiklarını arttırmışlardır. Mihver kuvvei külliyesi hafif surette batıya çekilmiştir. İngiliz ve Amerikan tayyareleri Batı çölünde Mihvere karşı akınlarını rekor teşkil edecek dercede arttırmışlar ve hiçbir zayiata uğramamışlardır. Üç mihver tayyaresi düşürülmüş, ve dün hiçbir mihver pike bomba tayyaresi görülmemiştir.

İnönü gezisi parlak bir törenle açıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

rursunuz ki İsmet İnönü Türk milleti için talihin bir lûtfudur, her zaman ele geçmez eşsiz, nadir ve müstesna bir lûtfudur. Yurdumuz, Millî Şefin dâhiyane idaresi altında, emniyet ve sulh ve sükûn içinde her gün yeni bir ilerleme adımı atıyor ve atacaktır.

Dünyanın içinde bocaladığı fevkalâde vaziyet bizi elbette her zaman tedbirli, tetik ve ihtiyatlı bulunmağa mecbur etmektedir. Fakat millî emniyetimiz için lâzım olan her türlü tedbir ve ihtiyat alındıktan sonra içerde yurdumuzun güzelliğini, temizliğini, rahatlığını temin etmek yolundaki çalışmalardan da elbette geri kalmıyacağız.

Bundan sonra B. Lûtfi Kırdar, İstanbulun imarı meselesinden bahsederek birkaç yıldanberi şehri imar etmek yolundaki hizmetine daima yardımı dokunan İstanbul belediye meclisine teşekkür etmiş ve Şehir meclisinin Millî Şefimiz İsmet İnönüne şehrin büyük saygı ve bağlılığını bir kere daha göstermek için biri Taksim meydanında Millî Şefin namını taşıyacak bir gezi vücuda getirmek, diğeri de bu gezide Millî Şefin heykelini dikmek için vermiş olduğu iki kararı hatırlatmış ve sözüne devamla demiştir ki:

— İstanbul belediye meclisinin şehir halkını temsilen ittifakla ve alkışlarla verdiği bu kararı oldukça uzun ve yorucu mesaiden sonra tatbik sahasına koyabilmek şerefi benim için pek büyük bir haz teşkil ediyor. Huzurunuzda İnönü gezisinin açılış merasimini yapmak fırsatını kazandığım için kendimi mesut addediyorum. Fakat aziz ve muhterem dinleyiciler hayatımın asıl büyük saadetini İstanbul şehir meclisinin vermiş olduğu ikinci mühim, şerefli ve tarihî kararı tatbik sahasına koyma yolundaki teşebbüsümüz tamamlandığı gün hissedeceğim.

Heykli ihale edilmiştir, uzun etütler yapılmıştır, milletler arası şöhret sahibi bir sanatkâr Türk sanatkârlarile beraber çalışmaktadır. Bu ehemmiyetli sanat eseri tamamlanıp buraya konulduğu gün İstanbul en kıymetli âbidelerinden birini kazanmış olacaktır.

İsmini bu geziye vermek suretile candan minnet ve bağlılığımız göstermek fırsatını bulduğumuz Millî hayatta ve sıhatte olması Türk milletinin, refah, saadet ve terakki yolunda olması demektir.

Valinin nutkundan sonra gezinin medhalindeki kurdele Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel tarafından kesilmiş ve geziye girilmiştir.

B. Lûtfi Kırdar, davetlilere gezinin muhtelif yerlerini gezdirmiş ve Güzel Sanatlar akademisinde yapılan Millî Şefimizin heykelinin dikileceği yeri göstermiştir.

Gezi gayet güzel bir surette tanzim edilmiş, eldden ince bir sanat eseridir. İleride burada güzel bir havuz yapılacak, gezinin muhtelif yerleri heykellerle süslenecektir.

Davetliler hazırlanan büfede ızaz edilmişlerdir.

Bakkallarda şeker yok

Bakkallarda iki gündenberi şeker yoktur. Şeker şirketi müdürü, bu hali şöyle izah etmiştir:

— Bakkallarda iki gündenberi şeker bulunamayışı, Eskişehir şeker fabrikasından şeker nakletmek için vagon temin edilememesinden ileri gelmiştir. Dün yalnız bir vagon şeker geldi. Şeker nakli için bize ekseriya marşandiz verilmektedir. Eskişehir ile İstanbul arasındaki sekiz saatlik yolu, marşandiz trenleri iki günde alıyor. Mamafih bugün 8 vagon şeker gelecek ve piyasa bollanacaktır.

İzmir 5 (Telefonla) — İki gündenberi İzmirde şeker bulunmamaktadır. Vilâyet, piyasaya şeker gönderilmesi hususunda fabrika nezdinde teşebbüsata girişmiştir.

Kazanç ve muamele vergileri

Ankara 5 (Telefonla) — Maliye Vekâleti vilâyetlere yaptığı bir tamimde kazanç vergisi tahakkuk ettirilirken masraflar meyanında mükelleflerin ödedikleri muamele vergisinin masraf olarak kaydedilebileceğini bildirmiştir.

Tabiiyetimziden çıkarıldı

Ankara 5 (Telefonla) — Yapılan ihtara rağmen, yabancı bir devlet hizmetini ifada devam eden Âdil Şenker'in Türk tabiiyetinden çıkarılması Heyeti Vekilece kararlaştı

ŞEHİR HABERLERİ

AKŞAMDAN AKŞAMA

Aileyi ucuza yaşatmak için

Almanyayı ve istilâ ettiği memleketleri gezen meslektaşlarımız gördüklerini neşrediyorlar. «Cepheler şöyle yarılmış, kaleler böyle zaptedilmiş» cihetinden fazla, insanı ilgilendiren içtimaî teşkilât oluyor. Başmuharririmiz, topyekûn harbin ne demek olduğunu, gözüyle gören bir müşahit sıfatile anlatırken, çocuk denecek yaşta Almanların Rus topraklarında güneş altında nasıl çalıştıklarını hikâye ediyor; dört küçük çocuğu olmazsa, zengin ailelerin bile hizmetçi kullanmak hakkından mahrum bulunduğunu anlatıyordu.

Eski kıraat kitaplarında bir ineğin her parçasından nasıl istifade edildiğini anlatırlardı: Sütü, derisi, gübresi malûm; boynuzları tarak sanayiinde, patikleri de tutkal istihsalinde kullanılıyor! denirdi. «Topyekûn harb» mefhumu da milletleri şimdi bu hale getirmiştir. Neredeyse yeni doğmuş çocukların feryatları motörleri harekete geçirmek için enerjiye çevrilecek!!

Dünya bu haldeyken, sulh içinde yaşayan Türkiyenin de kabiliyetli bir takım unsurlarını fayda verici bir hale sokması lâzım gelmez mi?

Cahiller köyüne gelen değirmenci sormuş:

— Bu su böyle akar?

— Akar!

— Ve siz böyle bakar?

— Bakar!

Biz de, cemiyetimizin bugünkü iş bölümünde aşağı yukarı aynı vaziyetteyiz. Hele mektep görmüş kadınlarımızın boş geçen saatlerine acımamak kabil değildir.

Geçen gün üç beş aile bir misafirlikte toplanmış bulunuyorduk. Yeni evli bir karı koca:

— Hizmetçi, ev kiası, elbise ve kalacak eşya hariç, bir ay zarfında iki kişiye 150 lira sarftettik! - dedi.

— Allah imdat eylesin... Nasıl geçineceğiz... Hem de yaz aylarındayız...

— Evinizde başka insan yok mu?

— Bir hizmetçimiz var. Öğleye kadar kalıyor. Yemek yedikten sonra gidiyor.

— Alışverişinizi?

— O yapıyor!

İhtiyarlardan biri, genç kocaya öğüt verdi:

— Oğlum... Kendin yap alışverişini... - dedi. - Piyasada o gün ne bolsa, ne ucuzsa ve ne iyi ise ondan satın alırsın... Böylelikle bahsettiğin 150 lira 100 e, belki daha aza düşer...

Delikanlı boynunu büktü:

— Vaktim müsait değil... Vazifemin ne şekilde olduğunu biliyorsunuz... Tabii karım da zembili yüklenip çarşı pazar dolaşacak değil...

Baktık:

Son moda delikli ayakkabıları arasından görünen o pedikürlü ayaklarile hakikaten de buna imkân yokmuş gibiydi.

Fakat sonra, Beyoğlu Balıkpazarının hali aklıma geldi: Şehrimizde yaşayan ortahalli, hattâ yüksek içtimaî mevkili bütün ecnebi aile kadınları, kendi alışverişlerini kendileri yaparlar mı?

Bu da bütün Avrupada, bütün Amerikada böyle değil midir? Şayet yalnız Greta Garbo ve pedikür modası değil de, şu alışveriş modası da tatbik edilse yeni kurulan ailecik sade bundan ayda 50 lira tasarruf edebilecek! Diğer «işe yaramak» modalarına dörtelle sarılırsak iktisadi refaha doğru ciddi adımlar atarız.

Bunun için, «dört çocuklu olmıyan ailelerin hizmetçi kullanmaları yasaktır» tarzında cezrî kanunların çıkmasını beklemek lâzım mıdır? Sırf fertlerin düşüncesile, izanile buna doğru gidemez miyiz?

(Vâ - Nû)

Şişlideki evlerin demir parmaklıkları söktürülecek

Şişlide Osmanbey ile son tramvay istasyonu arasındaki caddenin her iki tarafındaki binaların önleri vaktile etrafı parmaklıklarla çevrilerek bahçe haline getirilmişti. Halbuki bu yerler, bina sahiplerine ait olmadıktan başka yaya kaldırımının mühim bir kısmını işgal ediyordu. Belediyenin teşebbüsile bu parmaklıklar söktürülmüş ve işgal edilen yerler yaya kaldırıma ilâve edilmişti.

Ancak henüz parmaklıklarını sökmeyen binaların mevcut olduğu anlaşılmıştır. Bunlara da kısa bir mühlet verilecektir. Bu mühlet içinde söğülmiyen parmaklıkları Belediye söktürecek ve masrafını da bina sahiplerinden tahsil edecektir.

Yiyecek fiatleri

Satışı serbes bırakılan yiyecek madde fiatlerinin mukayesesi

Satışı serbes bırakılan yiyecek maddelerinin fiatleri hakkında bir istatistik vücuda getirilmiştir. Bu istitistikte yeni fiatler, satış serbestisi başlamadan öncedeki kara borsa fiatlerile mukayese edilmektedi. Bu mukayeseye göre iyi cins Trabzon yağları evvelki gün borsada 300 kuruştan satılmıştır. Evvelce bu yağlar kara borsada 380 kuruştu. Diyarbakır yağları bir iki gündenberi yeniden yükselmiştir. Dün bu yağların kilosu borsada 360 kuruşa satılmıştır ki bu fiat satışlar serbes bırakılmadan önceki kara borsa fiatinin aynıdır. Ardahan yağlarının fiatleri de aşağı yukarı kara borsa fiatlerine yaklaşmıştır.

Ekmeklerde karne usulü başladıktan ve kahve fiatleri arttıktan sonra nohuda rağbet çoğalmıştır. Dün borsada nohudun kilosu eski kara borsa satışlarındaki fiat üzerinden 55 kuruştan satılmıştır. Alâkadarların söylediklerine nazaran bu fiat daha da yükselecektir.

Pirincin toptan satışı 120 kuruştur. Eskiden kara borsadan da pirinç bu fiat üzerinden alınırdı. On beş yirmi gün sonra yeni mal gelmeğe başlıyacağından fiatlerin düşmesi beklenmektedir.

Fasulye satışları durgun olmakla beraber kara borsa fiatinin aynıdır. Fasulye, dün borsada 40 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Bir kaç gündenberi mercimek fiatleri yeniden fırlamiştır. Dün mercimeğin kilosu 50 kuruşa satılmıştır ki kara borsada da bu fiat üzerinden satış yapılırdı.

Gümrükteki eşya

Çekilmiyen mallar ziraat bankasına verilerek satılacak

937 ve 938 senesinde gümrüklere gelip te henüz sahipleri tarafından çekilmiyen malların gümrüklerden alınması için alâkadar tacirlere verilen mühlet bugün bittiğinden mıntaka ticaret müdürlüğünden tefrik edilen bir memur dün İstanbul gümrük başmüdürlüğüne giderek bu işlerle meşgul olmuştur. Dün akşama kadar malını çekmiş olanlarla çekmiyenler tesbit edilmiştir.

Gümrüklerden çekilmiyen mallar mıntaka ticaret müdürlüğü tarafından Ziraat Bankasına bildirilecektir. Ziraat Bankası bu malları alarak satacak ve paralarını sahiplerine verecektir.

Gümrüklerde ve gümrüklerimize gelmek üzere hariç liman ve iskelelerde bekliyen malların ihtiyacı önlemek üzere bir an evvel piyasaya çıkarılması için büyük hassasiyet gösterilmektedir. Şehrimizde tetkikler yapmakta olan Gümrük ve İnhisarlar Vekili B. Raif Karadenizin gümrüklerdeki başlıca meşguliyetini bu iş teşkil etmektedir. Vekil, Burgaz limanında bekliyen malların limanlarımıza getirilmesi işi ile de meşgul olmaktadır. Münakliât Vekâleti ile temas edilerek hariçteki malların bir an evvel getirilmesine çalışılacaktır.

Esnafın dilekleri

Dün öğleden evvel ticaret odası salonunda mıntaka ticaret müdürrünün reisliği altında ve esnaf cemiyetlerin reisleri ile umumi kâtiplerinin iştirâki ile bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda cemiyet mümessilleri, cemiyetlerinin ihtiyaçlarını bildirmişlerdir.

Sandalcılar cemiyeti, bütün sandalcılara ağır işçi karnesi verilmesini garsonlar cemiyeti, lokantacılara verildiği gibi garsonlara da gömleklik tevzi edilmesini, balıkçılar, motörlerine mazot tedarik olunmasını, simitçiler cemiyeti, simit ve börek imaline bir an evvel başlanmasını, fırıncılar cemiyeti, ekmek fiatlerine zam yapılmasını istemişlerdir.

İstanbul çifçileri hububat borçlarını ödediler

Vilâyet hududu içindeki müstahsillerden hükûmet tarafından satın alınacak hububat miktarı, vilâyet ziraat müdürlüğü tarafından teseilüm edilmiş ver he- kazada tutulan ambarlara istif edilmiştir. Vilâyet, bu kazaların ihtiyacını bu ambarlardaki buğdayı kendilerine vermek suretile temin edecektir. Bu suretle ikinci bir nakil zaruret ve müşkülâtı bertaraf edilecektir.

1942-1943 tiyatro mevsimi başlamadan evvel

TİYATROYU KORUYALIM

Öldürmeğe değil yaşatmağa çalışalım

Tiyatro yoksulluklar ve imkânsızlıklar içinde kurulmuş ve yaşamış olmasına rağmen çok terakki etmiş güzel sanat şubelerimizden biridir. Hele, eskiden olduğu gibi fakat başka başka sebeplerle bugün bile, bir taraftan onu korumayı, bir taraftan da onu yıkmayı hedef tutan iki zıt kuvvet arasında çırpındığı halde tiyatromuzun bir varlık gösterebilmesi bize bu hakikati bir defa daha gösterir ve elde edilen terakkinin kıymetini biraz daha meydana çıkarır.

Bugün Ankarada Devlet elile kurulmuş olan ve ilk mezunlarını vermiş bulunan Devlet Konservatuvarı Tiyatro Şubesi Cümhuriyet hükûmetimizin tiyatronun kadrini tam mânasile takdir ettiğinin ve onu kurmak ve korumak için hiçbir fedakârlıktan çekinmediğinin parlak bir delilidir.

Ankara Devlet Konservatuvarı bütçesinin 171000 lira olduğunu kaydedersek işin ne derece ciddiyetle tutulduğunuun delilini de vermiş oluruz.

Tiyatroyu kurmak yolundaki gayretlerin biri de Halkevleri sahneleridir. «Sahnesinde vazife almanın bir kürsüde konuşmak, bir mektepte ders vermek kadar ulvi ve aziz bir şey olduğu kadın erkek bütün Türk vatandaşlarınca gittikçe daha iyi anlaşılmakta» olması Halkevleri temsil kollarına inkişaf imkânları vermekte ve faaliyetleri bu sayede gün geçtikçe artmaktadır.

1941 senesi Halkevleri 2921 temsil vermişlerdir. Bu müddet zarfında Halkevleri tiyatro salonlarını dolduran seyircilerin sayısı 918 bin 104 ü bulmuştur.

Bugün Halkevleri sahnelerini dolduran temsil kolları amatörleri arasında belki yarınki tiyatromuza profesyonel sanatkâr olabilecek istidatta gençler de vardır. Bu sebeple Halkevleri sahneleri, bugün kendilerinden bekleneni tamamile vermeseler bile her halde kıymetli birer kaynak sayılabilirler. Yeter ki çalışmaları daha sistemli bir şekle girsin.

Tiyatroyu kurmak yolundaki gayretlere gerek Maarif Vekilliğinin, gerek Cümhuriyet Halk Partisinin yaptığı piyes neşriyatı ilâve edilebilir. Maarif Vekilliği bu son seneler içinde Dünya Edebiyatından tercümeler serisinde 11 klâsik piyes, Konservatuvar neşriyatı serisinde 10 modern piyes neşretmiş ve Cümhuriyet Halk Partisinin Halkevleri için yaptığı piyes neşriyatı da 25 i bulmuştur.

Bu teşebbüslerden cesaret alan bazı tâbirler de, daha evvelki senelerde yapılan teşebbüsler muvaffakıyetli olmadığından, şimdiye kadar piyes neşrinden çekindikleri halde şimdi tek tük te olsa piyes neşrine başlamışlardır. Bunlar da oldukça kabarık bir yekûn tutmaktadır.

İnkılâp zamanlarında yeni fikirlerin halk arasında revaç bulmasına hiç bir kuvvet güzel sanatlar kadar yardım edemez. Halk kütlelerine yeni fikirleri sevdirmek için en ziyade istifade edilebilecek vasıtaların başında sahne gelir.

Bu böyle olduğu halde bizde umumiyetle tiyatro ancak bir vergi mevzuu olarak akla geliyor. İrfanımıza yapacağı hizmet unutuluyor.

Vaktile bir sefahet vergisi düşünülmüş ve tiyatrolardan yüzde on «sefahet vergisi» (!) alınmağa kalkışılmamış mıydı? Daha düne kadar İstanbul Belediyesi elindeki tiyatroyu bir eğlence bezirgânına ihale etmiyor mu; sonra da kazancının yarısı nispetinde kira verdirerek şehrin biricik tiyatro takımının temsiller verebilmesini temine çalışmıyor muydu?

Yine dün Belediye eline geçecek toplu bir paraya makul bir sarf çaresi olarak bir hastane ve bir tiyatro yaptırmayı düşündüğünü, bir şehrin hastalarının maddî sıhhati kadar, hasta olmıyanların manevî sıhhatini korumak lüzumunu duyduğunu ilân ettiği zaman bunun âdeta hayatî bir mesele olduğunu unutanlar olmadık dedikodulara saparak bu işi baltalamağa çalışmıyorlar mıydı?

Tiyatroyu yıkmayı hedef tutan bu gibi cereyanları birer birer saymak istersek uzun bir liste tertip edebiliriz. Fakat değmez. Çünkü bugünkü vaziyeti biraz yakından incelemekle bu yıkıcılık cereyanının devam edegelen derin izlerini görebiliriz.

Bugünkü vaziyete müşahhas bir misal vermek kastiyle Şehir Tiyatrosunu ele alalım:

Belediye bütçesinin Şehir Tiyatrosuna 1941 muaveneti 35000 lira idi. Bu müddet zarfında Şehir Tiyatrosunun verdiği vergi miktarı 31273 lira tuttu. Demek yapılan yardım fiilî değil lâfzî bir yardım oldu.

Bugün tiyatroların ödediği vergi miktarı yüzde elli küsuru buluyor. Evet yanlış yazmadım. Yüzde elli ve küsur. Geri kalan yüzde kırk küsurun içinde payı olanları birer birer sıralamaktan utanıyorum, tahmin edebilirsiniz, o kadar çok ki...

Bu şartlar dahilinde yeni bir tiyatro kurulabilir mi? Kurulmuş tiyatrolar er geç inhilâle mahkûm değil midir? Bu inhilâl neticesi irfan âlemimizde duyulacak boşluğu telâfi için ne yapılabilir? Hiçbir şey yapılamaz.

Şehir Tiyatrosu 1941 - 1942 tiyatro mevsiminde dram kısmı 190 temsil vermiş ve bu temsillerde 86312 seyirci hazır bulunmuştur.

Komedi kısmında da 182 temsil verilmiş ve bu temsillerde 99972 seyirci hazır bulunmuştur.

Kendilerine nezih bir eğlence bulmak için tiyatroya koşan bu seyirci sayısının bilet fiatlerinin artması yüzünden evvelki seneye nispetle az olmasına teessüf edecek ve onu telâfiye çare arıyacak yerde onu tiyatrodan mahrum bırakmayı göze almak doğru olur mu?

İçki satan eğlence yerleri vergisinin tiyatrodan daha az olmasını hangi akıl kabul eder?

Şehir Tiyatrosu Anadoluda yaptığı turneyi artan bu vergiler yüzünden yarı bırakarak dönmeğe mecbur olmadı mı? Bu mevsim burada ne yapacak? Yine bu vergiler yüzünden kimbilir ne kadar açık verecek.

Halbuki tiyatroyu ezen bu verginin bütçeye olan yardımı, hesap edenler söylüyorlar, yüz elli bin lira tutarında imiş. Farzedelim 150000 değil de bir kaç yüz bin lira olsun. Bu kadar küçük bir istifade için tiyatroyu, himaye edecek yerde, yıkmak doğru mu?

Ümit ederim ki alâkadar merciler bu rakamları bir defa daha gözden geçirerek, tiyatronun fecî vaziyetini bir defa daha yakından görerek âcil bir çare bulmağa çalışırlar. Bu bir cümhuriyet rejimi işidir. Yoksa korkarım günün birinde Nasreddin Hoca gibi bir de artistlerimizi yoksulluğa alıştıklarını zannettiğimiz sırada başka mesleklere kaptıracağız ve elimizdeki kıymetlerden de mahrum kalacağız; tiyatro hasreti çekmeğe mahkûm olacağız.

Selim Nüzhet Gerçek

Not: İstanbulun ilk kütüphaneleri hakkında «Ülkü» mecmuasında çıkan bir yazısını tenkid ettiğim profesör Dr. Süheyl Ünver, kendisini müdafaa için, o yazının «ilmî» olmadığını itiraf ediyor. Bu kimin aklına gelirdi?

Okuyucularımdan profesör Dr. Süheyl Ünver'in o yazısını «ilmî» sayarak tenkid etmek zühulümü mazur görmelerini dilerim.

S. N. G.

Günlük Borsa

4/9/942 cuma fiatleri

% 7,5 933 Türk borcu I. II. III.	23,35
» 5 1938 ikramiyeli	19,90
» 5 1933 ikramiyeli Ergani	21,95
» 7 1934 Sivas-Erzurum I	19,90
» » 1934 Sıvas - Erzurum 2-7	20,—
» » 1941 Demiryolu istikrazı I	20,—
» » » » » II	19,70
A. Demiryolu tahvili I-II	52,—
A. Demiryolu tahvili III	51,—
A. Demiryolu mümessil senet	48,—
T. C. Merkez Bankası	153,—
T. İş bankası nama muharrer	14,40
T. İş bankası (hamile ait)	14,65
T. İş bankası mümessil his.	200,—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	30,50
A. Demiryolları şirketi (% 100)	49,50
Eskihisar çimento	9,85
Kredi Fonsiye 1903	103,50
» » 1911	98,50
» » Amortî	53,—
» » Kupon	1,05
BORSA DIŞINDA	
Türk altını	33,20
Külçe altın bir gramı	4,60
Mecidiye	1,90

Su fabrikasının kömürleri

25,000 ton kömürden geri kalanı bir, iki ayda nakledilecek

Belediye sular idaresinin terkos fabrikasının işlemesini temin etmek üzere getirteceği yirmi beş bin ton kömürden pek azının nakledilebildiğini yazmıştık. Bununla beraber alınan tedbirler neticesinde şimdiden fabrikanın üç aylık kömürü temin edilmiştir. Ayrıca bir vapur da Zonguldaktan kömür yükliyerek Karaburuna hareket etmiştir. Karadenizde şiddetli fırtınalar başlamadan evvel mütebaki kömürün nakli için daha iki aylık bir zaman vardır. Bu iki ay içinde mütebaki kömürün nakledilebilmesi için havalar müsait gitmezse o zaman kışın İstanbul limanından kamyonlarla fabrikaya kömürün nakli lâzımgelecektir. Buna meydan vermemek üzere sular idaresi, elindeki vapurla nakliyata devam etmeğe ve kışa kadar kömürün mütebaki miktarını temin etmeğe çalışacaktır.

Bundan başka, şehrimizde yeni yapılan binalara su vermek mecburiyetinde olan sular idaresi, elindeki malzeme ile ancak şebekenin takviyesini temin edebilmektedir. Terkos sular idaresi, şirketten devir alındıktan sonra İstanbulun hiç su tesisatı bulunmıyan bir çok semtlerine mevsut şebeekeyi uzatmıştır. Bu suretle meselâ Eyüp ve civarına su verilmek imkânı hasıl olmuştu. Fakat sular idaresinin elinde yeni boru olmadığından hiç su tesisatı bulunmıyan yerlere su tesisatı yapmak kabil olmamaktadır. Sular idaresi, elindeki mahdut miktarda boru ile ancak mevcut şebekenin tamirini temin etmektedir.

Hilekâr fırıncılar

Mahkemelere verilecek, ekmek pişirmelerine de müsaade edilmiyecek

Toprak mahsulleri ofisinin değirmenlerde öğütüp fırınlara verdiği ekmeklik undan bir kısmının ayrılıp geri kalanına fasulye, bakla unu karıştırıldığı hakkında bazı şikâyetler yapılmıştır.

Şehrimize gelen buğdaylar, Toprak mahsulleri ofisi tarafından teslim edildikten sonra doğrudan doğruya değirmenlere verilmektedir. Ekmeklik hububat un haline getirildikten sonra Toprak mahsulleri ofisinin memurları tarafından çuvallara doldurulup mühürlenmektedir. Bu itibarla değirmenlerde unların tağşiş edilmesine imkân görülememekte ve hilenin fırınlarda yapıldığı anlaşılmaktadır. Belediye, fırınlara verilen unların hile yapılmıyarak tamamile ekmek imaline sarfedilmesi için fırınları ciddi bir surette kontrola başlamıştır. Hileye tevessül eden fırıncılar derhal mahkemeye verilecekler, aynı zamanda bunlara un verilmiyerek ekmek pişirmelerine meydan verilmiyecektir.

Bayeziddeki İnkılâp müzesi

Bayezitteki İnkılâp müzesi avlusunun tanzimi için bir plân hazırlanmıştır. Avlunun cümle kapısından müze binasına kadar uzanan yolun zemini ya beton, yahut da eski Türk eserlerinde olduğu gibi renkli taşlardan olacaktır. Avlunun etrafında güzel bir bahçe ile geniş bir yeşillik vücuda getirilecek, bundan başka duvarın taşları da temizlenecektir.

YENİ NEŞRİYAT:

AYIN BİBLİYOGRAFYASI

Her ay çıkan eserlere dair malûmat veren ve bunlardan mühimleri hakkında salâhiyetli kalemler tarafından yazılmış kritikler neşreden Ayın Bibliyografyası dergisinin altıncı sayısı zengin münderecatla intişar etmiştir.

AYIN BİBLİYOGRAFYASI

Üniversite Kitapevi tarafından neşrolunan ve yeni çıkan kitaplardan bahseden bu mecmuanın 6 sayılı haziran nüshası çıkmıştır. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

GİTANJALİ

Büyük Hint şairi Rabindranath'ın «Gitanjali» isimli eseri kıymetli muharrir arkadaşımız B. İbrahim Hoyi tarafından Türkçeye çevrilmiş ve Remzi Kitapevi tarafından neşredilmiştir. Temiz Türkçesile zevkle okunacağından emin olduğumuz bu meşhur eseri karilerimize tavsiye ederiz.

Bir çırpıda

"İnönü,, gezisi

Büyük, güzel ve zevkli meydanlar şehirlerin çehrelerindeki en mühim hususiyeti teşkil ederler.

Maydan, şehrin simasında kaş, göz, ağız, burun gibidir. Meselâ Nevyork denilince aklımıza gelen ilk yerlerden biri de muhakkak ki Times square adındaki geniş meydandır.

Artık kıraat kitaplarında bile Londradan bahsedilirken ilk ileri sürülen isim Trafalgar meydanıdır. Hattâ bu iki isim o kadar meşhur olmuşlardır ki Nevyork'a ve Londraya gitmeyenler dahi onları işitmişlerdir.

İstanbul gerek tabiat ve gerek mimarî âbideler bakımından hakikaten güzel bir şehirdir. Lâkin ötedenberi bu şehrin «meydan» bakımından talii yoktu.

Son zamanları şehrin imarı düşünülürken meydan denilen şeye de büyük ehemmiyet verildi. Aşağı yukarı İstanbulun göze görünen bütün büyük meydanlarında faaliyet başladı. Bu arada şehrin en büyük kazancı da şüphesiz ki Taksim meydanı ve İnönü gezisi oldu...

İstanbulun büyük ihtiyaçları arasında iki şey her zaman lüzumunu hissettiriyordu. Bunlardan biri geniş bir konferans salonudur. Yanan Fen fakültesinin yanındaki salaş salon her zaman, her toplantıda İstanbullulara kâfi gelmemiştir. Çünkü bizde bu gibi salonlar konferanstan ziyade kapalı bir toplantı ve merasim yeri olarak kullanılıyor.

Koca şehrin ikinci ihtiyacı da, büyük ve sayılı günlerde geçit resmi yapılacak bir yeri olmaması idi. Bayezit meydanı buna hiç de müsait değildi. Hele sokak ortasında tahtadan, çıtadan yapmağa mecbur olduğumuz tribünler, bayram yeri salıncaklarını andıran thtadan setler işin ciddiyetini kökünden alıp götürüyordu.

İnönü gezisi bu ihtiyaca tam bir cevap vermiştir. Darısı konferans salonuna...

Ahmet Hâşimin ve Lûtfi Kırdarın merdivenleri

Gezinin merdiven merdiven olması sebepsiz değildir. Burası aynı zamanda büyük ve tarihî günlerin kutlama yeri olacaktır. Anfi şekli vermek zarurîdir.

Vakıa Belediye Reisimizin merdiven denilen şeyin güzelliğini çok iyi kavradığına şüphe etmiyoruz. Yerinde olmak şartile merdiven, hele mermer merdiven hakikaten güzel bir şeydir. O kadar ki Ahmet Hâşim merdiveni şiire sokmuştur.

Merdiven mimarinin güzellik malzemesi içinde en başta gelen bir şeydir. Hattâ yalnız mimar değil, yalnız şair değil, filozof bile bazan merdivenle uğraşmıştır. Hayatı ekseriya merdivene benzetmezler mi?..

Evet, Ahmet Hâşim merdiveni şiire, Lûtfi Kırdar da merdiveni İstanbula ve şehirciliğimize soktu.

Alvario Gritti'nin sarayı...

İstanbulun en güzel köşelerinden olan Taksimin uzun zaman biz zevkini sürememişiz.

Bu civarda dikkatle Alvario Gitti ismindeki zatın meşhur sarayı varmış. Hattâ Venedik balyozu olan Alvario Gritti'ye yazılan mektupları kendisi hakkında «Beyoğlu» lâkabı kullanılırmış...

«Beyoğlu» Alvario Gritti bir zamanlar hemen hemen tek başına buraların safasını çıkarırmış.

Biraz da şehrin en sevimli köşelerinden olan Taksimden millet istifade etsin..

Hikmet Feridun Es

Türkiye Sağır, Dilsiz ve Körler tesanüt cemiyetinden:

İÇTİMAA DAVET

Önümüzdeki 6/9/942 pazar günü sabah saat 10 da Eminönü Halkevinde bazı meseleleri konuşmak ve halletmek üzere cemiyetimizin fevkalâde bir içtimaı yapılacaktır. Âzaların teşrifleri ilân olunur.

Turan Aziz Beler
SEVDA
Romanı çıkmıştır.
İNKILÂP KİTAPEVİ

Teşekkür

Sevgili eşim, annemiz
ZEHRA SOYDAM
ın bizden ebediyen ayrılışı münasebetile son merasime iştirâk eden, telgraf, telefon, mektup ve bilhassa bizi teselliye gelerek taziyette bulunan kıymetli dost ve akrabalarımıza ayrı, ayrı teşekküre teessürümz imkân bırakmadığından gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Merhumenin eşi
Kimyager Nâil Soydam
Kızları: Zerin, Rükzan, Soydam

Bakırköy Halkevi reisliğinden:

Sosyal Yardım menfaatine 5 Eylûl 942 cumartesi günü akşamı saat 22 de Marmara Bahçesinde, hava bozuk olduğu takdirde Halkevi salonlarında tertibedilen eğlenceye sayın halkımızın teşrifleri rica olunur.

RADYO

Bugünkü program

13,30 Program, 13,33 Türkçe plâklar, 13,45 Ajans haberleri, 14 Riyaseticümhur bandosu, 14,30 İstanbul at yarışlarının tahminleri, 14,40 Temsil: «Şu Patavatsızın yaptığını doğru buluyor musunuz?», 18,03 Dans orkestrası, 18,45 Radyo Çocuk Kulübü, 19,30 Ajans haberleri, 19,55 Kısa fasıl programı, 20,15 Radyo Gazetesi, 20,45 Şarkı ve türküler, 21 Konuşma, 21,15 Dinleyici istekleri, 21,45 Konuşma, 22 Salon orkestrası, 22,30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

8,30 Program, 8,32 Müzik (Pl.), 8,40 Ajans haberleri, 8,55 Müzik (Pl.).

Beşiktaş ve civarı sayın halkına müjde!

Bütün Dünyanin takdir ettiği eşsiz Türk Sanatkârı

Prof. ZATİ SUNGUR

7 Eylûl Pazartesi akşamından : itibaren

BEŞİKTAŞ BAHÇESİNDE

Temsillerine başlıyor, Temsiller, tam saat 9,30 da başlar. İzdihama maruz kalmamanız için biletlerinizi gündüzden alınız. Tel: 42900. Temsilden sonra her tarafa nakil vasıtası vardır.

Dikkat! SARAY Sineması

Yeni Sinema mevsimini

10 Eylûl önümüzdeki perşembe akşamı açıyor. Açılış programı:

SAADET GECESİ

Türkçe sözlü şaheserleridir. Baş Rollerde:

CHARLES BOYER ve JEAN ARTHUR

SÜMER SİNEMASI

Yeni sinema mevsimi

Parlak nükteli ve çok güzel

KOCAMI ARIYORUM

Şaheserle 8 Eylûl Salı akşamı açıyor.

Baş Rollerde:

JOAN BLONDEL - MELVYN DOUGLAS

Orman Koruma Genel K. Satınalma Komisyonundan

1 — 14.000 çift yün çorap kapalı zarf usulile eksiltmesi 11/9/942 cuma günü saat 15 de Yenişehirde orman koruma genel K. binasında yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 11200 lira olup muvakkat teminatı 840 liradır.

3 — Şartnamesile nümunesi komisyonda her gün görülebilir.

4 — İsteklilerin ihale saatinden bir saat evveline kadar teklif mektuplarını kanuni vesikalarile birlikte komisyona vermeleri ilân olunur.

«9126» «7060»

inhisarlar umum müdürlüğünden

İmtihanla Memuralınacaktır

1 — Teşkilâtımızdaki münhal memuriyetler için 21/9/942 tarihine müsadif pazartesi günü «Lise ve Orta mektep mezunları arasında» İstanbulda Ankara, Adana, Samsun ve İzmir Başmüdürlüyetlerinde bir imtihan yapılacaktır.

2 — Lise mezunlarının öğleden evvel ve Orta mektep mezunlarının öğleden sonra imtihanları yapılacaktır.

3 — Talip olanlar bir dilekçe, evrakı müsbite ve iki fotoğrafla birlikte İstanbulda Zâtişleri şubemize ve Ankara, Adana, Samsun ve İzmirde bu mahaller Başmüdürlüyetlerine müracaat etmelidir.

4 — İmtihana girmek isteyenlerin aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olmaları lâzımdır.

A — Lise veya orta mektep mezunu olmak

B — 18 yaşını bitirmiş olmak ve 45 yaşından yukarı olmamak

C — Vazife ifasına mani bir hali bulunmamak

D — Askerliğini yapmış olmak veya müeccel bulunmak ve bilhassa her iki halde de son yoklamalarını cüzdanlarına kaydettirmiş olmak.

5 — İmtihanda kazananların muvaffakıyet ve tahsil vaziyetlerine göre Baremdeki dereceler üzerinden ücretleri tesbit edilerek sırasile tayinleri yapılır.

6 — Müracaatlar 19/9/942 cumartesi günü saat 13 e kadar kabul edilecektir. «9614»

Nişantaş Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

Nev'i	Vasfı	Mikdarı
Dövme bakır tencere	22. S. kutru	30
» » »	24. S. »	30
» » »	28. S. »	30
» » »	36. S. »	30
Yuvarlak tepsi	30. S. »	60
Kesme bakır tepsi müstatil	24×30×5	30
Dövme bakır çukur sahan	20. S kutru	180

1 — Yukarda mikdar ve vasıfları yazılı bakır kaplar açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale 16 Eylûl 1942 çarşamba günü saat 14 de Yüksek Mektepler Muhasebeciliği binasında toplanacak olan komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 1580 muvakkat teminatı 119 liradır.

4 — Şartname okul idaresinde görülebilir.

5 — İsteklilerin ehliyet teminat makbuzu ve Ticaret odasının yeni yıl vesikası ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (9443)

Şose ve Köprüler İstanbul Mıntaka Müdürlüğünden:

(10.000) lira muhammen bedelli 200 - 250 litrelik içi dışı galvanizli 1 1/2 - 2 mm. saç kalınlığında 200 litrelikler 40 - 46 Kg. 250 litrelikler 44-55 Kg. sıkletinde demir çemberli 100 adet yeni bidon pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 7/9/942 pazartesi saat 15,30 da Galata Karaköy Perçemli sokak Cemaat hanında Şose ve köprüler İst. Mıntaka müdürlüğü eksiltme komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin (750) lira muvakkat teminatla beraber 2490 sayılı kanunun tayin ettiği vesikaları hamilen muayyen gün ve saatte komisyona gelmeleri.

Şartname parasız olarak dairesinden tedarik edilebilir. (9662)

Teknik Okulu satın alma komisyonu Başkanlığından:

CİNSİ	Miktarı	Azı Kuruş	Çoğu kuruş	Azı Tahmin Bedeli Tutarı L. Kr.	Çoğu Tahmin Bedeli Tutarı L. Kr.
İspanak	5000 kilo	18	25	900 00	1250 00
Pırasa	10000 »	12	24	1200 00	2400 00
Lâhana	5000 »	18	20	900 00	1000 00
Havuç	2500 »	10	20	250 00	500 00
Kereviz kök	2000 »	16	25	320 00	500 00
Domates dolmalık	5000 »	17	25	850 00	1250 00
Bezelye taze	500 »	18	19	90 00	95 00
Taze bakla	2000 »	22	25	440 00	500 00
Çalı fasulyesi	1000 »	25	25	250 00	250 00
Fasulye ayşe	2000 »	32	35	640 00	700 00
Fasulye barbunya	3000 »	28	35	840 00	1050 00
Biber dolmalık	1000 »	20	25	200 00	250 00
Taze yaprak	400 »	20	25	80 00	100 00
Yer elması	500 »	16	22	80 00	110 00
Taze bamya	500 »	40	45	200 00	225 00
Semizotu	4000 »	10	18	400 00	720 00
Taze kabak	3000 »	18	20	540 00	600 00
Karnıbahar	1000 »	20	25	200 00	250 00
Marul	5000 adet	5	6	250 00	300 00
Patlıcan baş	20000 »	6	8	1200 00	1600 00
Yeşil salata	10000 »	3	3	300 00	300 00
Enginar baş	6000 »	10	10	600 00	600 00
Hıyar	3000 »	4	5	120 00	150 00
Limon	25000 »	5	9	1250 00	2250 00
Dereotu	5000 »	2	2	100 00	100 00
Taze soğan	10000 demet	3	3	300 00	300 00
Maydanoz	15000 »	3	3	450 00	450 00
Yaprak salamura	1000 kilo	30	40	300 00	400 00
Balkabağı	1000 »	16	20	160 00	200 00
Nane	1000 adet	3	3	60 00	60 00
Sarmusak kuru	200 kilo	65	70	130 00	140 00
Ebegümeci	500 »	20	25	100 00	125 00
				13700 00	18725 00

Yıldızda bulunan Teknik Okulunun 1942 mali yılı ihtiyacı olup yukarıda cins ve mikdarlarile tahmin bedeli yazılı 32 kalem yaş sebze şartnamesine göre 24/9/942 perşembe günü saat 14 de Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesinde toplanacak komisyonda ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur İlk teminat 1404 liradır. İsteklilerin şartnamesini görmek ve ilk teminatı yatırmak üzere bir gün evveline kadar Yıldız'daki okulumuza ve eksiltme günü Gümüşsuyundaki Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesine gelmeleri.

Teklif mektupları eksiltmeden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. Postada vaki gecikmeler kabul edilmez. (9567)

İstanbul Jandarma satınalma Komisyonundan:

Bir kilosuna «68» kuruş fiat tahmin edilen on bin ilâ on beş bin kösele kırpıntısı 7/9/942 pazartesi günü saat 15 de İstanbul Taksimde komisyonumuzun bulunduğu mahalde kapalı zarf arttırmasile satılacaktır. Muvakkat teminatı 765 liradır. Nümunesi komisyonumuzda ve kırpıntıların hepsi de Kasımpaşada Deniz Dikimevinde görülebilir. Şartname parasız alınır. İsteklilerin kapalı zarf teklif mektuplarını arttırma günü saat 14 de kadar komisyonumuza vermeleri. «8968»

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Yaşı 32 den fazla olmamak üzere yedek subaylardan kabul imtihanında muvaffak olanlardan yirmisi deniz ordusu için hesap ve muamele memuru yetiştirilmek üzere alınacaktır. 24 Eylûl 942 tarihine kadar müracaat edilmesi lâzımdır. İsteklilerin kayıt ve kabul şartları hakkında malûmat almak üzere komutanlığımıza müracaatları. (9321)

Münakalât Vekâleti Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Akçaabat «Pulathane», Akçay, Alanya, Amasra, Antalya, Ayancık, Bandırma, Bartın, Bodrum, Bozcaada, Burhaniye, Cide, Çanakkale, Dikili, Ecaabat, Erdek, Fatsa, Fethiye, Finike, Gelibolu, Gemlik, Gerze, Giresun, Gökova, Görele, Hopa, İmroz, İzmit, Karabiga, Karamürsel, Kuşadası, Lâpseki, Marmara Ereğlisi, Marmaris, Mersin , Müdanya, Mürefte, Of, Ordu, Payas, Pazar, Rize, Silivri, Sinop, Sürmene, Şarköy, Taşucu, Tekirdağ, Tirebolu, Ünye ,Zonguldak, Ayvalık, İskeleleri mururiye tarifeleri bu kere tadil edilmiştir.

İşbu tarife hükümlerinin 1 Teşrinievvel 942 tarihinden itibaren tatbik olunacağı ilân olunur. (9608)

Kapalı zarfla eksiltme ilânı

Vakıflar Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada Atatürk Bulvarı üzerinde Osmanlı Bankası bitişiğinde olup Eti Bankın kirası altında bulunan Vakıf binanın üstüne 1 kat ilâve edilecektir. Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın keşif bedeli 70334,29 yetmiş bin üç yüz otuz dört lira yirmi dokuz kuruştur.

3 — Bu inşaata ait fenni evrak şunlardır:

a» Fenni ve eksiltme şartnameleri

b» Projeler ve keşif varakası

c» Mukavelename

4 — 3 üncü maddede gösterilen evrak Vakıflar Umum müdürlüğü inşaat müdürlüyetinden 306 üç yüz altı kuruş mukabilinde verilir.

5 — Eksiltme 21/9/942 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Vakıflar Umum müdürlüğü İnşaat müdürlüyetinde toplanacak ihale komisyonu marifetile yapılacaktır.

Teklif mektupları kararlaştırılan saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilmiş olacaktır. Posta gecikmeleri kabule şayan değildir.

6 — Eksiltmeye gireceklerin 4766,71 dört bin yedi yüz altmış altı lira 71 kuruş muvakkat teminat vermeleri ve aşağıda yazılı vesikaları haiz olmaları şarttır. Bu vesikaları ibraz edemiyenlere 3 üncü maddede yazılı evrak verilemez.

a» 1942 yılına ait Ticaret odasından alınmış vesika

b» Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası

c» En az 70000 yetmiş bin liralık benzeri inşaatı uygun bir şekilde ikmâl eylediğine dair ilgili makamdan tasdikli bir vesika ibrazı

d» İsteklilerin mimar veya mühendis olması.

7 — Eksiltmeye gireceklerin kapalı zarfın hazırlanmasında ve teklif mektuplarının yazılışında ve bu zarfların tevdiinde ve posta ile gönderilmesinde 2490 sayılı kanunun 32, 33 ve 34 üncü maddelerine harfiyen riayet edilmesi lâzımdır.

8 — İşbu inşaatın bedeli vahid fiat esası üzerinden ödenecektir. «9621»

Münakalât Vekâleti Devlet Denizyolları Umum müdürlüğünden:

İzmir şube muhasebesinde 120 lira aylık ücretli bir memurluk açıktır.

Muhasebe işlerinde çalışmış ve barem derecesi uygun ve askerlikle ilişiği kalmamış taliplerin vesikalarile birlikte Denizyolları Zat işleri müdürlüğüne müracaatları. (9566)

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemiz kız talebesinden bazıları sene içinde askerlik derslerine devam etmediklerinden tabur komutanlığınca isim ve No. ları fakülteye gönderilmiştir. Sınıf geçebilmeleri için 14 Eylül 942 pazartesi günü Bayezitta tabur merkez binasında saat 14 de açılarak 2 hafta «10 ders günü» devam edecek olan telâfi kurslarına iştirak etmeleri lâzımdır. İsim ve No. ları fakültede ilân edilmiştir. alâkadarların müracaatları. (9583)

Maliye Vekâletinden :

Beşiktaşda Maliye kırtasiye deposunda teraküm eden 764 adet büyük çuval toptan satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. İsteklilerin 100 lira teminat parasile birlikte ihale günü olan 15 eylül 942 salı günü saat 14 de depoda hazır bulunmaları. (8755)

Ankara Belediyesinden:

1 — Kale önünde yaptırılacak su deposu işi on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli «15818» lira «55» kuruştur.

3 — Teminatı «1186» lira «39» kuruştur.

4 — Bunun 22/9/942 salı günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartname ve keşif cedveli ile krokisini görmek isteyenlerin her gün Encümen kalemine müracaatları. Ve isteklilerin de ihale günü olan 22/9/942 salı günü saat ona kadar 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını Belediye dairesinde müteşekkil Encümene vermeleri. «7500» «9626»

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 1474 (bin dört yüz yetmiş dört) lira 56 (elli altı) Kr. olan 9,216 M3 muhtelif ebatta karaağaç kalas '15 Eylûl 1942) salı günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 110 (yüz on) lira 60 (altmış kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (9393)

Maliye Vekâletinden

Maliye Meslek mektebine talebe alınacak

Maliye meslek mektebine alınacak talebenin seçilmesi için ikinci bir defa daha yazılı ve sözlü müsabaka açılmıştır. Müsabakaya girmek için 17 - 25 yaşında olmak en aşağı orta mektep tahsilini bitirmiş bulunmak, askerlik çağında olanlar için askerliğini yapmış veya sair sebeplerle alâkasını kesmiş olmak şarttır. «Tecilliler alınmaz.» Yazılı müsabaka imtihanları Ankarada maliye meslek mektebinde, İstanbul, Seyhan, İzmir, Sıvas, Samsun, Bursa, Amasya, Zonguldak, Tokat, Ordu, Erzincan, Bilecik, Çankırı, Kırşehir, Çanakkale, Tekirdağ, Kırklareli, Bolu defterdarlıklarında 10 Eylûl 942 tarihinde yapılacaktır.

Talip olanların imtihan gününe kadar Ankarada Maliye meslek mektebine ve vilâyetlerde isimleri sayılan defterdarlıklara müracaatları lâzımdır. Ankarada icrası kararlaştırılan sözlü imtihan günü 15 Eylûl 942 den 25 Eylûl 942 ye alınmıştır.

Mektebin tahsil müddeti iki yıldır. Talebe mektepte yatar. Ayrıca taşelerine mukabil orta mektep mezunlarına ayda kesintisiz 40 ve lise mezunlarına 45 lira verilir. Mektebi muvaffakıyetle bitirenlerden orta mektep mezunları 20 lira lise mezunları 25 lira maaşlı memuriyetlere tayin olunurlar. «7288» «9405»

Nafia Vekâletinden

Eksiltmeye okunan iş:

1 — Su işleri beşinci şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan Derme ana kanalının temdidi ile hafriyat ve sınai imalât inşaatı.

Tahmin edilen keşif bedeli fiat vahidi esası üzerinden (424,155) lira (32) kuruştur

2 — Eksiltme 18/9/942 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 te Ankarada Su işleri reisliği binası içinde toplanan Su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, Umumi su işleri fenni şartnamesi ile hususi ve fenni şartnameleri ve projeleri (21) lira (21) kuruş karşılığında Su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye gimek için isteklilerin (20716) lira (21) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı göstermeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar Su işleri reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (7004) (9121)

Eskişehir nafia müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konan iş: Eskişehir vilâyetinde İsmet paşa nahiyesinde yaptırılacak hükûmet konağı inşaatı olup keşif bedeli «49685» lira 05 kuruştur.

2 — İşbu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi

D — Yapı işleri umumi ve fenni şartnamesi

E — Hususi şartname

J — Metraj, keşif hülâsası, plân vaziyet krokisi fosseptik, sıhhi tesisat ve fiyat bordrosu

3 — Eksiltme 14/9/942 tarihine müsadif pazartesi günü saat 13 de Eskişehir Nafia müdürlüğü binasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin

A — 3726 lira 38 kuruş muvakkat teminat vermesi

B — En az elli bin liralık bir yapı işini başarmış olduğuna dair bir bonservis ve bu işi idare edebilecek mali iktidarı haiz olduğunu müş'ir bir banka referansı ile eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir istida ile Eskişehir Nafia müdürlüğüne müracaat ederek alacağı bu eksiltmeye iştirak vesikasını ibraz etmesi şarttır.

C — Teklif mektupları yukarda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Nafia müdürlüğüne makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (9327)

İstanbul Nafia Müdürlüğünden:

17/9/942 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Nafia Müdürlüğü Eksiltme komisyonu odasına (307386,92) lira keşif bedelli Gurebadaki eski kuduz pavyonunun dahili hastalıklar kliniğine tahvili ile ayrıca yapılacak otopsi binası inşaat ve tesisat işleri kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme Bayındırlık işleri genel hususi ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak (15,37) lira mukabilinde dairesinde verilecektir.

Muvakkat teminat (16045) lira (48) kuruştur.

İsteklilerin teklif mektupları ve en az bir teahhütte (150,000) liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına ait ticaret odası vesikalarını havi kapalı zarfları 17/9/942 perşembe günü saat 14 e kadar Nafia müdürlüğüne vermeleri. (9030)

Kütahya Vilâyetinden

Vilâyet merkezindeki memleket hastahanesi için ilâç ve alâtı tıbbiye alınacaktır.

1 — İlâçların muhammen bedeli 3800 lira ve muvakkat teminatı 285 liradır.

2 — Alâtı tıbbiyenin muhammen bedeli 1966,5 lira ve muvakkat teminatı 147,5 liradır.

3 — Eksiltme 18/9/942 tarihli cuma günü saat 15 de Vilâyet daimi encümeni huzurunda yapılacaktır

4 — İlâç ve alâtı tıbbiyenin cins ve miktarını gösteren listeleri ile şartnamesi İstanbul Vilâyeti sıhhat ve içtimai muavenet müdürlüğüne gönderildiğinden isteklilerin mezkûr müdürlüğe müracaatla görebilecekleri gibi vilâyet daimi encümen kalemindeki dosyasında görülebilir. (9380)

Arkeoloji müzeleri arttırma ve eksiltme komisyonu riyasetinden:

İşin cinsi	Miktarı	Muhammen dikiş bedeli Lı. Kr.	Muvakkat teminat miktarı Lı. Kr.
Elbise dikişi	66 takım	680 00	51 00

Eksiltmenin hangi gün ve saatte ve nerede yapılacağı:

Eksiltme: 14/IX/942 pazartesi günü saat 15 de Yüksek mektepler muhasebeciliğinde yapılacak.

İstanbul arkeoloji müzeleri umum müdürlüğüne bağlı müze ve müsesselerdeki müstahdeminin melbusat ihtiyacı için diktirilecek olan 20 takım yelekli ve 46 takım caketleri kapalı elbisenin dikiş işçiliği açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartname ve elbise nümunelerini görmek üzere Umum müdürlüğe, eksiltmeye girecek olanların da ihale gününde vesaiki lâzıme ve teminat makbuzlarile komisyon riyasetine müracaat etmeleri. «9396»

HER TELDEN

Esrarengiz pastalar..

Boğazımı biraz fazlaca seven bir dostum geçenlerde beni pastalarile şöhret salmış bir dükkâna soktu. Buzlu pastalar tabaklar içinde elimize verildi. O sırada bizim gibi ayakta atıştıran bir kadın gurupunun şöyle konuştuklarını işittim:

— Zannederim bu pasta fasulye unundan yapılmış...

— Halbuki ben bayağı una benzettim...

— Hayır... Ne münasebet?.. İkinizin dediği de değil... Bu pastayı fındık ve badem unundan yapmışlar...

Onlar böyle konuşurken ben de aynı pastayı yediğim için merakla arkadaşıma sordum:

— Sen ne dersin?.. Acaba yediğimiz bu pasta neden yapılmış?..

Arkadaşım dudağını büktü:

— Orasını kullar bilmez... Allah bilir...

Yanımızdaki kadınlar gurupunda aynı pasta etrafında tahminler gırla gidiyordu. Fasulye unu, irmik, badem, fındık, hattâ kestane diyenler vardı.

Bunları dinlerken esrarengiz bir şey yiyormuşum gibi geldi. Evet... Bugün bir çok vitrinleri süsleyen bu «esrarengiz pasta» lar acaba neden yapılıyor?

Yoksa bunların esrarını çözmek için Şerlok Holmes veya Nat Pinkerton olmak mı lâzım?. — H

Darülacezedeki çocuklar

Okuma çağına gelenler, müessesece mekteplere gönderilerek tahsillerine itina gösteriliyor

Evvelki gün Darülâcezede sünnet edilen çocuklardan bir grup

Darülacezede kırk çocuğun sünnet edildiklerini yazmıştık. Darülâceze, yalnız malûl, akraba ve aileden mahrum ihtiyarları değil, ana baba yoksulu yüzlerce çocuğu da şinesinde barındıran bir şefkat müessesidir. Perşembe günü sünnetleri yapıldığını yazdığımız kırk çocuk, müesseseye meme başında iken alınarak büyütülüp yetiştirilmişlerdir.

Müessesede bulunan 1100 mevcudün 170 i bir günlükten 7 yaşına kadar çocuktur. Bunlar arasında müessesenin kreşinde bakılan 40 meme çocuğu vardır.

Müessese, bu kimsesiz çocukları yedi yaşına kadar en fenni şartlar içinde büyüttükten sonra yedi yaşında leyli yatılı mekteplere vermektedir. İlk tahsilini tamamlıyan çocuklar, maarifce Darülâcezeye iade edilmektedir. Fakat müessese müdürü Dr. B. Bekir Zafir, ilk tahsilini bitiren bu yavruların cemiyete daha hayirli bir uzuv olmalarını temin etmek üzere bunların orta tahsili yapmalarını da temin etmiştir.

Geçen sene ilk tahsilini yapan çocuklardan onu Şişli ve Nişantaşındaki orta mekteplere verilmiştir. Bunlar her gün müessesenin otobüsile mektebe gönderilmekte ve yemekleri de mekteplerine gönderilmektedir. İlk tahsilini bitiren bu on çocuk, tahsillerine devam etmek arzusunu gösterdiklerinden müessese, bunlardan lise, hattâ yüksek tahsillerini bitirinciye kadar himayesini esirgemek istemiyor. Bununla beraber, Darülâceze günden güne çok tekâmül eden bir müessese olmasına rağmen zenginlerimizin bu şefkat müessesesine daha yakın ve daha maddî bir alâka göstermelerini bekleriz.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Dünyanın en gürültülü ve en sakin yeri

Fizik, bütün sadaları, kuvvetlerine göre «hafif», «orta» ve «yüksek» diye üçe ayırmıştır. Dünyanın en gürültülü yeri Niyagara şelâlesi sayılmaktadır. Niyagaranın bu gürültüsü 100 rakamile gösterilirse Nevyork sokaklarının gürültüsü 70 e müsavidir.

Hollandada Utreht üniversitesinin yeraltında inşa ettirmiş olduğu fiziklâboratuvarında hiç bir gürültü duyulmamakta ve sıfıra müsavi addedilmektedir.

Bu sükûnet, fizik tecrübeleri için elzemdir. Lâboratuvarın duvarlarının içerisi boş ve havasızdır. Böylelikle, hava zerreleri vasıtasile sadanın intişarına mâni olunmuştur. Bundan başka, lâboratuvar odasının duvarları iç taraftan sadanın nüfuzuna mâni bir madde ile de örtülmüştür. Bu sebeple burası da dünyanın en sakin yeri sayılmaktadır.

70 defa yıkanan ipek çoraplar

Alman İ. G. Farbenindustrisinin, kömür, kireç ve sudan mürekkep olarak keşfettiği Perlon maddesi giyimde hakiki inkilâp yapacaktır. Perlon'un ipek elyafını sağlamlaştırması heyret vericidir. Tabiî ipek elyafında sağlamlık nispeti yüzde ellidir. Perlon ile ıslatılan elyaf, sonradan bozulmaz, değişmez, elâstikiyetini de kaybetmez. Perlona daldırıldıktan sonra yapılan ipek çoraplar 70 defa yıkanarak giyilebilir, eskimezler. Ayni suretle Perlondan mamûl kadın ve erkek elbiseleri, muşambalar, şemsiyebezleri, mayolar çok dayanıklı olurlar.

KUÇÜK ADAM, NE OLDU SANA;

Yazan: HANS FALLADA — Çeviren: NURİ AKBÜN

Bu kitab, romanları yalnız Almanyada 1,000,000 satılan en kuvvetli romancının en kudretli eseridir,

Küçük Adam, küçük bir cüssenin değil, cemiyet içinde en büyük mücadelelere onu mecbur eden çetin bir vaziyetin senbolüdür. İnsana ve onun iç hayatındaki büyük kudrete inanan Hans Fallada, bu şaheser eserile, mücadele sevgi ve saadetin bir incilini yazmıştır.

Tarihi hazırlıyan haldir, Almanyanın bu gününü hazırlıyan da HANS FALLADA'nın eserindeki hâdiseler ve ölmez tiplerdir. Bu kitabda dünü değil, her hangi mücerret bir hâdisenin hikâyesini de değil, bugünü hazırlıyan sebebleri bulacaksınız.

DÜNYA MUHARRİRLERİNDEN TERCÜMELER SERİSİ 63 - 64

320 sahife — 2 cild — 100 kuruş

REMZİ KİTABEVİ

Askerlik Bahisleri

Şimalî Afrika harekâtı

Yazan: M. Şevki Yazman

Müthiş yaz sıcaklarına rağmen mühim inkişaflar gösterdikten sonra Elâlemeyn mevziinde duralıyan şimalî Afrika harekâtı on gün kadar evvel İngilizlerin merkezden yaptıkları bir keşif taarruzu ile bozuldu ve bunu bir hafta sonra Almanların cenupta giriştikleri harekât takibetti. Gölgede 55 - 60 derece sıcaklığın ne demek olduğunu bilenler ağustos ayındaki durgunluğun pek tabiî olduğunu ve bunun hiç değilse bir ay daha devam etmesi icabettiğini hesaplıyabilirlerse de yeni tutulan mevzîin her iki taraf için de pek müsait olmıyan vaziyeti bu sükûnu bozmaya zorlamaktadır.

Filhakika Elâlemeyn mevzii İskenderiyeye pek yakın olduğundan ve Mihver kuvvetlerinin bir muvaffakıyeti takdirinde ilk hamlede İskenderiyenin ve dolayısile Mısırın en mamur kısımlarının düşman eline düşmesi tehlikesi bulunduğundan İngilizler için müsait değildir. Mihver için de uzun ve çetin bir ikmal yolundan sonra bir yanı çölde ve dayanaksız bir mevzide tutunmak ve daimî surette mevzi harbi yapmak lâtif bir şey olamaz. Az kuvvetle idame ettirilen çöl harbi bu çeşit yıpratıcı mevzi muharebelerine dökülürse manevradan beklenen faydalar ortadan kalkar.

Şimdiye kadar mareşal Rommel kendisine büyük muvaffakıyetler kazandıran hareketlerini 20,000 ile 40,000 arasında tahmin edilen ve değişen esas Alman kuvvetlerile yapıyordu. Devamlı bir mevzi harbi ise bu kadar kuvveti bir kaç haftada yıpratmaya, hattâ yoketmeğe yeter. Kaldı ki İskenderiyeye bu kadar yaklaştıktan ve bütün Mısıra hâkimiyet ümidi bu kadar arttıktan sonra beklemek de güçtür. Hülâsa yeni mevzi her iki taraf için de rahat değildir. Hangi taraf muvaffakıyet ümidini ele geçirirse derhal yükleneceği şüphesizdir. Amma şimdi bu katî muvaffakıyet ümidi hangi taraf için varittir. Bu mesele araştırmaya değer:

Mareşal Rommel'in boyuna takviye aldığından ve taarruza geçeceğinden son zamanlarda sık sık bahsedildi. Mısırdaki Mihver ordularının ikmal işlerini iç hatlar üzerinden yapmaları dolayısile daha iyi vaziyette oldukları da söylendi. Hakikaten ufak mavnalar ve yelkenlilerle de olsa Akdenizi aşmak, İngiltereden veya Amerikadan kalkıp Ümitburnunu dolaşarak Süveyşe varmaktan daha kolaydır. Bütün bunlara rağmen Almanların bu sevkıyat ile ancak şimdiye kadarki kayıplarını telâfi edecekleri ve yeni ikmal ve stok ihtiyaçlarını giderebilecekleri kabul edilebilirse de taarruz için vaziyetlerini tamamen değiştirecek bir takviye alacakları kolaylıkla tahmin edilemez. Zira her şeyden evvel Alman ordusunun şimdi Sovyet Rusyada giriştiği muazzam mücadele hiç değilse eylûl sonlarına kadar bu çeşit bir takviyeye müsait değildir. Meselâ bir zırhlı ve bir motörlü tümenle bazı bindirilmiş piyade kuvvetlerinden ibaret sanılan şimalî Afrikadaki Alman kuvvetlerine yeni bir veya iki zırhlı tümenin katılmasına bu sıralarda pek imkân görülemez. Bu imkân olsa olsa İtalyan ordusunca mevcut ise de mareşal Rommel'in iaşe ve benzin ikmali meselesindeki zorluktan dolayı ekseriya ikinci derecedeki işlerde kullandığı bu tümenler için büyük arzu göstermediği anlaşılıyor. O halde biz Rommel ordusunda esas taarruz kuvvetini teşkil eden Alman tümenlerinin Sovyet Rusyadaki muharebe tamamen Almanlar lehine dönmeden veya mevsim dolayısile bir tavsama meydana gelmeden esaslı surette arttırılacaklarını zannetmiyoruz. Bu kuvvetler eski hallerinde kaldıklarına göre de artık çok takviye edilmiş Elâlemeyn mevzilerini bir hamlede söktürmeleri pek mümkün olamaz.

İngilizler ise yine mühim takviyeler almalarına rağmen her hangi bir taarruz hareketile bilhassa zırhlı kuvvetlerinden mühim kayıplar verirlerse o vakit bugünkü muvazene bozulmuş olacağından vaziyetleri tehlikeye düşebilir. Bu düşünce ile onlar da teenni ile hareket etmek zorundadırlar.

Bu sebeplerdir ki her iki taraf da yerinde duramamakla beraber kendileri tarafından yapılacak ve büyük zayiatı mucip olacak taarruzlarla da sükûnetin bozulmasını pek istemiyor. Karşı tarafın evvelâ taarruza geçerek yıpranmasını ve ancak ondan sonra yüklenmeyi düşünüyor. Bir takım taarruzî hareketlerle karşısındaki düşmanı âdeta taarruza tahrik etmeğe uğraşıyor.

Mareşal Rommel'in son hareketi de bu düşünceyi teyit ediyor. Hakiki taarruz hiç bir emare göstermeden ve âni olarak düşman üzerine atılmakla başlar. Halbuki son hareketlerde Alman kollarının hareket istikametlerini bütün uzunluğile gösterdikleri anlaşılıyor.

Bu daha ziyade bir gösteriş hareketi olabilir. Eğer İngilizler her hangi bir vaziyeti müsait görerek mukabil harekete geçerlerse çok muhtemeldir ki muharebe o vakit kızışacak ve iki taraf karşısındaki zırhlı kuvvetlerde mühim rahneler açmaya çalışacak ve üstünlüğü bu yoldan sağlamaya uğraşacaktır. Yoksa geniş tahkim edilmiş mevzilere ve büyük tesirleri görülen tank mânileri ve tank savar toplara karşı direkt bir hareket her iki taraf için de pek ümitli görünmüyor.

Nispeten az kuvvetle yapılan çöl hareketlerinde büyük adedî üstünlükler temin edilemiyor. Her iki taraf da manevradan ve stratejik hilelerden istifadeye çalışıyor. Rommel'in şimdiye kadar olan muvaffakıyetleri de buna dayanıyordu. Amma bu sefer İngilizlerin bu çeşit hilelere düşecekleri pek ümit edilemez.

Bağ, bahçe ve ev ziraati

Lâhana, karnabahar dikimi

Patlıcan tarlalarına fidan aralarına lâhana ve karnabahar dikilebilir. Ayrıca lâhana ve karnabaharlar tarla vaziyetinde de yetiştirilir. Tarla halinde mahsul yetiştirmek için mevsim gelmiştir. Patlıcan tarlasına daha evvel dikilmiş olan bu cins fidanların çapalanması ve susuz bırakılmaması lâzımdır. Çünkü, patlıcan tarlasında bu iki sebze susuz kalırlarsa sıcakların tesirile sıkışık bir halde kalırlar ve lâhana veya karnabahar verebilecek olan tomurcuklar dumura uğrıyabilir. Bu halde lâhana ve karnabaharlar bütün bir mevsim içinde lâyıkı veçhile beslenmeğe muvaffak olamıyarak küçük kalırlar. Mahsulün iyi bir şekilde gelişmiş olması ancak yaz sıcaklarının rutubetli bir sıcak olarak tesir göstermesine bağlıdır. Mahsul gözlerinin iyi teşekkül edebilmesi için rutubetli sıcak lâzımdır. Birde dikilen fidelerin iyi seçilmiş cins fideler olmasına itina etmelidir. Her fideyi sık sık kontrol etmeli ve üzerinde siyah veya kahverenkte tırtılların yaşamasına mani olmalıdır. Bu tırtıllar bahçelerde gördüğünüz beyaz kelebeklerin yumurtalarını meydana getirir. Tırtılları toplayıp öldürmekten başka müessir çare yoktur.

Son turfanda sebzeler

Son turfanda sebze olarak fasulye, sakız kabağı, salatalık yetiştirilebilir. Bunlardan her üçü de artık ekilmiş veya dikilmiş bulunmaktadır. Son turfanda sebzeler sonbaharın ilk donlarına kadar yaşıyabilirler. Eğer bunlar ilk donların başlangıcı zamanına kadar meyvalarını verebilirlerse ne âlâ, aksi halde donar ve bozulurlar. Böyle bir vaziyet olursa mahsulü kurtarmak için tarladaki fidanların üzerini don tesir etmiyecek şekilde hasırlar veya camlı çerçevelerle örtmek lâzım gelir. O zaman mahsul erişinciye kadar soğuktan muhafaza altına alınmış olan fidanların köklerinin üzerini de ılık tutmak için biraz taze gübre ile örtmek faydalı olur. Fasulyeler kabak ve hıyarlardan daha mukavemetlidirler. Esasen sonbahar donları toprağın sathı üzerinde daha çok tesirli olduğu için dalları ve yaprakları yatık olan fidanlar kolaylıkla müteesir olurlar. Şayet kökler üzerine biraz gübre konulacak ve toprağa yakın olan gövde ve yaprak kısımları örtülerek muhafaza edilecek olursa fasulyelerin ikincikânuna kadar mahsul verebilecekleri tecrübe ile anlaşılmıştır.

Kabak ve patlicandan tohum

Tohumluk sakız kabakları koparıldıktan sonra bunları bahçenin en bol güneş gören bir tarafına veya dam, balkon gibi rütubetsiz güneşli yerlere sermelidir. Kabaklar güneşte yavaş yavaş sararmağa ve kurumağa başlarlar. İyice sararmış ve kurumuş olan kabaklar ya olduğu gibi ekiliş mevsimine kadar muhafaza olunur ve yahut parçalanarak çıkarılan çekirdekler bez torba içinde ve rütubetsiz bir yerde muhafaza edilir. Patlıcandan tohum almak için patlıcanların iyice gelişmiş ve renkleri yavaş yavaş açılmağa ve sarılaşmağa başlamış olması lâzımdır. Patlıcanlar tunç rengine veya bronzlaşmağa başlayınca bunları koparıp evvelâ bir iki gün gölgede tutmalı ve sonra güneşe çıkararak iki üç gün güneşlettikten sonra bunları bir teneke içine doldurmalı ve öylece çürümesini beklemelidir. Patlıcanlar iyice vıcıklandıktan sonra bunların içinden tohumları çıkarılmalıdır. Çıkarılan tohumlar hiç yıkanmadan bir tahta üzerine serilmeli ve gölgede kurutulmalıdır. Kurumuş tohumları dalma bir bez torba içinde ve rütubetsiz yerde muhafaza etmelidir.

İstanbulda fındık yetişir mi?

Karadeniz fındıklarından sivri cinsler, badem fındığı, sahillerde yetişen tombul çeşitleri İstanbulun Boğaziçi sahillerile Beykoz, Ömerli, Çamlıca, Terkos gölüne kadar Rumeli kısımlarında kolaylıkla yetiştirilir. Çekmeceler, Bakırköy müstesna olarak, Anadolu kısmında İçmelerden Tütün çifliğine kadar olan geniş sahada fındık yetiştirilmesi mümkündür. Kadıköyden Pendiğe kadar olan kısmın arazisi fındık yetiştirmeğe müsait ise de buralarda geniş arazi ve bahçeler bulunmadığı için fındık bahçesi tesisine iktisaden imkân yoktur. Adalarda ancak süs maksadile fındık yetiştirilebilir. İstanbulda en çok müsait fındık yetiştirme sahası Anadolu Fenerinden Şileye kadar uzanan sahil mıntakasile bu mıntakanın Ömerliye kadar uzanan bir derinlikle ortaya çıkacak geniş sahadır. Kezalik içmelerden itibaren Tütün çifliğine ve Kandıraya kadar uzanan derinlikteki sahada çok güzel fındık yetiştirecek toprak kabiliyeti ve iklim müsaadekârlığı mevcuttur.

Patates unu

Patatesten oldukça makbul bir un yapılır. Patates onu daha ziyade nişastadan ibarettir. Ekmekten ziyade nişasta ile yapılan hamur işlerinde ve tatlılarda kullanılır. Yarı yarıya buğday unu ile veya bir kısım buğday unu, bir kısım mısır unu ve bir kısım patates unu ile börek hamuru açıldığı gibi muhtelif tatlılar dahi yapılabilir. Ekmek yapmak için ancak yüzde altmış nisbetindee buğday unu ve yüzde kırk nisbetinde patates unu kullanmak lâzımdır.

Patatesten un çıkarmak biraz güçtür. Çünkü patates çok rutubetli olduğu için kolay kolay un haline getirilemez. Bunun için patatesleri fırında iyi kurutmalı ve kuruduktan sonra elle dönen un veya kahve değirmeninde çekmeli, ince ipek elekten geçirerek mantardan ibaret olan kabuğunu eleyip çıkarmalıdır.

Elenmiş olan bu un yine yüzde 5 - 6 nispetinde rutubeti havidir. Buğday unundan daha çabuk bozulur ve acılaşır. Bunun için bez torbalara doldurulan bu unları olduğu gibi kuru ve rutubetsiz fakat havadar yerlerde muhafaza etmelidir. Patates ununu buğday unu ile yalnız hamur yapılacağı zaman karıştırmalıdır. Her iki unu karışık olarak bulundurmak çabuk bozulmalarına sebebolur.

İSTANBUL HAYATI

Bizde tütün ve içki sarfiyatı

Memlekette sigara sarfiyatı yüzde altmış nisbetinde artmış. Kötü haber... Halbuki bir kaç ay evvel içki ve sigara fiatleri arttırılırken, Devlet gelirinin çoğalmasile beraber, bu keyif verici maddelerin istihlâkini azaltmak gayesi de güdülmüştü. Demek ki maksadın birincisi fazlasile hasıl oldu. Fakat ikincisi aksi netice verdi.

Hiç şüphe yok ki, içki sarfiyatındaki fazlalık da tütünden geri kalmaz. Çünkü bizde içki ve sigara, eğlence, zevk temininden ziyade, kedere, üzüntüye karşı bir panzehir olarak kullanılır. Ufak bir üzüntü karşısında hemen sigaraya sarılırız. Kullanmıyan dostlarına da, sıkıntılı zamanlarında sigara tavsiye edenler ve böylelikle tütüne alışanlar pek çoktur.

Akşam üzeri meyhane tezgâhlarının önüne sıralananlara dikkat ediniz; ekserisinde kaşlar çatık, yüzler somurtgandır. İçmesinin sebebini sorsanız çoğundan alacağınız cevap şudur:

— İşler aksi gidiyor. Fazla efkârlandım, bir kaç kadeh atıp gönül ferahlandırıyorum.

Yahut:

— Hayatın zevkini tadamıyorum. Bari beynimi uyuşturayım da ıztırabım hafiflesin.

Meyhaneye en az giren şey kahkahadır. Orada tek tük duyulan neşe seslerinin samimiyeti de, içki masasında kurulan dostluk kadar zayıftır. Zira, boynuna arzu zinciri geçirilmiş esir bir irade mahsulüdür. «Mestanelerin birbirine arzı hulûsu, çingânelerin şüpheli imanına benzer» sözü meşhurdur. İçki âlemlerinin ekseriya kanlı kavgalarla neticelendiğini de her gün görüyoruz.

Şu halde, harb buhranı devam edip hayat şartları ağırlaştıkça tütün ve ispirtolu içki istihlâkinin de artacağı anlaşılıyor.

Bu kadar rağbet görmesine rağmen sigaralarımızın, düzelmek şöyle dursun, gittikçe kötüleşmesine ne buyrulur?.. Dünyanın her tarafında nefasetile şöhret bulan Türk tütünü — işlenmesinin fenalığı yüzünden — maalesef kendi memleketimizde ağız tadile içilecek halde değildir. Tütüncü dükkânlarının vitrinleri allı morlu, nişan hediyelerinden daha süslü çeşit çeşit sigara kutularile dolu. Fakat, küllîyetli masraf ve külfetli itinalarla meydana gelip oldukça yüksek fiatle satılan bu cicili bicili kutuların bütün meziyeti yüzündedir. Kapağını açınca insan hayal sukutuna uğrar. İçindeki sigaraların tütünleri ya sımsıkı doldurulup kurşun kalemi kadar sertleştirilmiş, yahut rütubetten bozulmuştur. İçerken dudak yorar, boşuna nefes tüketir, üstüste emilmezse sönüverir.

Hele, en çok sarfolunan sigaraların hali pek fecidir. Bir zamanlar, halk arasında «onbirlik» ismile şöhret bulup şimdi yirmi kuruşa çıkan ve hâlâ eski ismi ağızlardan bırakılamıyan birinci nevi sigara pek rağbetteydi. O zaman kutusu da bozuktu, içindeki sigaralar da. Fakat ucuzluğu yüzünden sarfiyatı artıverdi. Sonradan, fiatinin yükselmesi ve geçim darlığının artması yüzünden bir çok keseler bunu alamıyacak hale geldi.

Şimdi onbirliğin yerini «Halk» sigarası tuttu. Bugün en fazla satılan sigara budur. İlk zamanlar içilebilecek haldeydi. Son günlerde bu da, İnhisar idaresinin, dalma rağbet bulan şeyleri kötüleştirmek itiyadına kurban oldu.

Halk sigarasının, yazıları okunamıyacak kadar berbat, soluk boyalı, âdi kâğıttan yapılmış paketler içine konulmasını, ucuza maletmek için bir mecburiyet olarak kabul edelim. Fakat, on dört kuruşa satılan bu paketlerin hangisini açsanız, içinden bir kaç tane yarısı kopmuş, ortasından yarılmış, yarı yarıya boş sigaralar çıkıyor. Toz tütünlerle doldurulup içilemiyecek kadar kaskatı olanlar da caba. Bütün bu kusurları yetişmiyormuş gibi, ara sıra piyasada da bulunmaz.

Bu hallerin sebebi nedir acaba? Ucuzu fenalaştırıp pahalının satışını arttırmak ise, bu çok yanlış bir yol. Halk için çalıştığımızı unutmıyalım. «Halk» a biraz daha ihtimam gösterelim.

Cemal Refik

İYİ İŞÇİLİK: PERİ Kunduraları İstiklâl caddesi 205

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Şiş Yüzlü Kadın

Elile kumları karıştırarak biraz ileride denize doğru koşan mavi mayolu genç bir kadına baktı. Ve sonra arkadaşlarına döndü, anlatmağa başladı:

— Hiç siz «yataklı otobüs» ile seyahat ettiniz mi?. Çok eğlenceli bir şeydir. Tavsiye ederim, sulh olunca hemen tecrübe ediniz.

«Yataklı otobüs» te seyahat ne tren, ne de vapur yolculuğuna benzer. Zaten gayet meşhur bir şeydir: Seyahat insanları biribirlerile pek çabuk ahbap, dost eder. Lâkin yataklı otobüs yolculuğundaki samimiyeti ne tren ve ne de vapur seyahatlerinde bulabilirsiniz.

Bunun da sebebi şudur: Otobüs tren ve vapura nazaran çok güçtür. Ve bir otobüsün yolcuları bazan 5 - 6 gün dizdize seyahat ederler.

Bunun için çok defa yataklı otobüse biribirine tamamile yabancı olarak binen yolcular 4-5 günlük bir seyahatten sonra bu nakil vasıtasından inerlerken sanki aralarında bir akrabalık bağı kurulmuş gibi son derece de samimidirler. Biribirlerini küçük isimlerile çağırırlar. Hattâ ayrılırlarken öpüşenler bile vardır.

Aynı çatı içinde, günlerce omuz omuza seyahat kendilerini biribirlerine bu kadar yaklaştırmış. onları yuğurup sanki aynı hamur haline getirmiştir.

Dünyanın her tarafında bu çeşit otobüsler, harpden önse pek ziyade rağbet görüyordu. Bilhassa bekârlar ve macera düşkünleri bunlarla yolculuğa can atıyorlardı.

933 yılında bu otobüslerle altı günlük uzun bir seyahat yapmağa mecbur oldum.

Yanımda bir arkadaşım vardı. Bu, hayatını baştan başa macera ile geçirmiş kırk yaşına kadar vakışıklı bir erkekti. Hamdiyi daha İstanbuldan tanırdım. Biribirimizle kafalarımız pek denk geliyordu. Yalnız otobüse girdiğimiz ilk günü âdeta hayal sukutuna uğramıştık. Çünkü yolcuların hemen hemen hepsi erkekti. Halbuki biz iki bekâr arkadaş bu otobüs yolculuğundan neler bekliyorduk, neler!..

Tam hareket edeceğimize beş dakika kala, ellerinde yol çantaları olduğu halde iki kadın yolcu geldi. Bunlardan biri güzeldi. Fakat gelgelelim yaşı ilerlemişti. Öteki pek gençti, fakat yüzünün iki tarafı acayip surette şişti. Hattâ sağ yanağının şişi bir gözünü âdeta küçültmüştü. Göz etlerin icine gömülmüş gibi idi.»

Bu hikâyeyi anlatan İrfan bir ayağını gömülü olduğu kumların içinden çıkararak doğruldu. Biraz evvel denize giren genç kadın simdi ıslak mayosu vücudüne yapışmış sudan cıkıyordu. İrfan onun yürüyüşüne, omuzlarında pırıldıyan su damlalarına uzun uzun baktıktan sonra devam etti:

— Tabii ben otobüste geçkin fakat güzel kadının yanına oturdum. Arkadasım Mecdinin bu işe itiraz edeceğini sanmıştım. Fakat hiç sesini çıkarmadı ve şiş yüzlü genc kadının yanındaki kanapeye yerleşti.

Yola koyulduk. Böyle otobüs seyahatlerinin hepsinde olduğu gibi, yolcular hep birden şarkılar söylemeğe başladılar. Derken ortaya bir akordeon cıktı. Seyahat edenlerin arasında iki de kalın dudaklı Zenci artist vardı. Bunlar gayet nefis şarkılar biliyorlardı.

Daha şimdiden yolculuğumuzun çok güzel geçeceği anlaşılıyor... Kendi kendime: «Ah yanımdaki iskemlede oturan kadın biraz daha genç olsaydı!..» diyordum.

Ara sıra otobüsümüz, yol üstündeki şehirlerde duruyordu. O zaman arkadaşım Mecdiye eğiliyor:

— Bak o suratı davul gibi şiş kadınla burun buruna seyahat edecek ne var?.. Doğru söyle benim yerimi kapmak için kaç lira verirsin?..

Diyor; onunla alay ediyordum. Fakat Mecdi şöyle cevap veriyordu:

— Azizim, ben yerimden çok memnunum ve senin yerinle değişmek işine üstelik para versen de yanaşmam.

— Öyleyse davul suratlı sevgilinle sana hayırlı yolculuklar temenni ederim.

— Sen davul suratlıyı görürsün... Akıllı bir erkek insandan anlar. Bir müddet sonra ona «davul suratlı» demekle ne kadar hata ettiğini anlıyacaksın... Acaba benim sevgilim senin haminne yaşına yaklaşmış acuze yol arkadaşınla mukayese edilir mi ki?...

— Ne haminnesi?... Tam olgun kadın!. Genç bir çirkine biraz yaşlı fakat güzeli her zaman tercih ederim.

— Bir yahut iki gün geçsin... Genç çirkin için yanıp tutuşursun amma para etmez...

Arkadaşımın şiş suratlı genç kadını bu derece müdafaa etmesi pek tuhafıma gitmişti.

Ve asıl akıl erdiremediğim bir nokta da suydu. Bu çirkin yüzlü kadını iltifatlara boğuyordu.

Ertesi gün oldu. Fakat bir aralık Mecdinin yanındaki kadına baktım. Yüzü iyice inmişti. Çehresinin çirkinliği, korkunç ifadesi âdeta kaybolmuştu.

Ertesi günü şiş, adam akıllı azaldı. Ve Mecdinin sevgilisi çirkin, korkunç bir kadın olmak şöyle dursun, âdeta güzelleşti. ve dikkati üzerine çekmeğe de basladı.

Üçüncü günü ona baktığım zaman şaşırdım, kaldım. Sanki bir kadın gitmiş, yerine tamamile başka biri gelmişti. Bu harikulâde güzel, dehşetli alımlı bir kadındı. Yüzündeki şişlerden eser kalmamıştı. Ve siması tabii halini alınca şaşılacak derecedeki güzelliği tamamile meydana çıkmıştı. Yüzünün nasıl şiştiğinin hikâyesini de öğrenmiştik. Amcasının çifliğinde kendisini arı sokmuştu.

Otobüste bir kaç hayranı olduğu hlade Mecdinin yanı başından ayrılmıyordu. Hattâ bir kere ona:

— Siz insanın fena günlerinin dostusunuz. Kimse yüzüme bakmazken benimle ne kadar alâkadar oldunuz, bana ne büyük bir nezaket gösterdiniz. Halbuki o zaman yüzü davul gibi şişmiş çirkin bir kadındım.

Dediğini işitmiştim. Benim yanımdaki kadın ise Mecdinin sevgilisinin yanında, hakikaten onun annesi gibi kalmıştı. Arkadaşım otobüs yolculuğunu pek zevkli, pek tatlı geçirdi. Bana mütemadiyen:

— Tecrübeli bir bekâr aynı zamanda mükemmel bir «insan sarrafı» dır. O şiş yüzün aslını görür görmez anladım. Ve işte keşfimde yanılmadığım da meydana çıktı... Halbuki sen mal bulmuş mığrıbı gibi yaşlı fakat güzel kadının yanındaki yeri kaptın...»

İrfan hikâyesini bitirdikten sonra kumlardan kalktı, denize doğru yürüdü.

Hikmet Feridun Es

Ordu Hastabakıcı ve Hemşireler Okuluna ait bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

1 — Okulumuza hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan hastabakıcı ve hemşire okulunna bu sene de 45 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler bulundukları mahallin valiliğine ve kaymakamlığına veya askerlik şubelerine. dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar altı senelik mecburi hizmetlerini ordu hastahanelerinde yapacaklar ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhi teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti üç sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek, taşe ve elbasları tamamen okula ait olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar barem kanununa göre 20 lira asli maaştan başlamak üzre maaş alacaklar, ve bu mikdar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi taşe giydirme, ve barınma orduya ait olacaktır.

6 — Okul 15 Eylûl 942 de tedrisata başlayacaktır.

7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmak, ve Türk ırkından bulunmak,

B — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsait bulunmak, «bunu her hangi bir hastane sıhhi heyeti raporile tesbit ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.»

C — Okurun talebe yaşı 16 dan aşağı 22 den yukarı olmayacaktır.

D — Kendisi ana ve baba iffet ehlinden olmak, «bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.»

E — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak, «eleme imtihanlarında muvaffak olmak şarttır.» veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek» tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti. Muameleli evrakına eklenecektir.»

F — Evli veya nişanlı bulunmamak, evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir. Buna ait medeni hali bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.

G — Okur sıhhi sebepler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, evlenme suretile veya diğer inzibati sebeplerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburi hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahut sıhhi sebepler dışında çıkarıldığı taktirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhütname verecektir.

8 — Yukarıdaki şeraiti haiz olanokur okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden vilâyet veya kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evraklarını doğrudan doğruya Ankara ordu hastabakıcı hemşireler okulu müdürlüğüne göndereceklerdir.

10 — Müracaatların ağustos 1942nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır.

11 — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhi muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine ait olacaktır. (544 - 7802)

Ankara Belediye Reisliğinden

1 — Ankara Belediyesi için alınacak olan aşağıda cins ve miktar ve bedelleri yazılı on iki kalem eşya «45» gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — «4000» metre yangın hortomu muhammen bedeli «20,000» lira teminatı «1500» liradır.

«1» adet cankurtaran manikası muhammen bedeli «500» lira teminatı «37,50» liradır.

«1» adet yangın köpük cihazlı arazöz muhammen bedeli «4,000» liradır. Teminatı «300» liradır.

«90» adet Rossing arazöz yedek parçası muhammen bedeli «3669,50» lira teminatı «275,21» liradır.

«1» adet seyyar portatif merdiven muhammen bedeli «750» lira teminatı «56,25» liradır.

«2» adet motopomp muhammen bedeli «4000» lira teminatı «300» liradır.

«1» adet otomobil üzerinde otomatik merdiven muhammen bedeli «40.000» lira teminatı «3000» liradır.

«50» adet yangın kemeri muhammen bedeli «1000» lira teminatı «75» liradır.

«50» parça Mersedes Benz arazöz ve kamyon yedek parçaları muhammen bedeli «1653» lira teminatı «123,98» liradır.

«1» adet Otovidaj makinesi muhammen bedeli «11,000» lira teminatı «825» liradır.

«1» adet çöp sıkıştırma ve istif tertibatlı çöp kamyonu muhammen bedeli «9000» lira teminatı «675» liradır.

«135» kalem yedek parçaları muhammen bedeli «20,000» lira teminatı «1500» liradır.

3 — Bunların 13/10/942 salı günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemle müracaatları ve isteklilerin de ihale günü olan 13/10/942 salı günü saat ona kadar 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri. «7099» «9128»

Çanakkale Belediye Reisliğinden:

1 — Elektrik santıralının altı aylık ihtiyacı olan 145 ton mangal kömürü bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Beher ton kömürün muhammen bedeli 80 liradır.

3 — Muvakkat teminat 7» liradır.

4 — İhalesi 10/9/942 perşembe günü saat 15 de Çanakkale belediyesinde müteşekkil encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Talip olanların mezkûr gün ve saatte belediyede hazır bulunmaları ve daha evvel bu hususta izahat almak üzere belediye muhasebesine müracaatları ilân olunur. «9215»

YEDİKULE ZİNDANLARINDA

Tefrika No. 6 — Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Şevketlim! Bunların hepsi iftiradır.. Yalandır.. Uydurmadır.. Asümanı çekemiyen cariyeler onun aleyhinde bulunuyorlar. Kulunuz bunun farkındayım. Bana gelince, siz velinimetime nasıl olur da fenalık yaparım? Canımı sizin uğrunuzda her an fedaya hazırım. Beş ay var ki, saraydan dışarıya çıkmadım. Ne Venedik elçisini tanırım, ne de Asüman bana böyle birşey teklif etti.

İyi amma, Mustafa paşa bu kızın tehlikeli olduğunu söylüyor.

— Şimdiye kadar birşey görmedik, şevketlim! Bundan sonra, ne yapağağını ancak Allah bilir.

— Kara Mustafa paşanın dediklerini de yabana atmamalı.

— Üzerinde bu kadar şüpheler toplanan bir kızdan gerçek korkulur. Dünyada kadın kıtlığı yok ya, şevketlim! Böyle şüpheli mahlûklara neden fazla iltifat etmeli?!

— Onu mademki zindana attık, Şimdi daha iyi tarassut edeiliriz. Eğer yabancılarla muhaberesi varsa, orada çabuk meydana çıkar. Zindan muhafızına gizlice söylemeli ve Asümanı çok sıkı göz hapsine almalı. Yattığı odadan hiç bir yere çıkarmamalı

★

Ceylân ağa, Kara Mustafa paşanın şefaatile kellesini celâdın baltasından kurtardıktan sonra Asümana acımakla beraber, bir daha onunla meşgul olmadı.. Hattâ adını bile ağzına almadı. Ve kendisine bu tekmeyi vuran, bu iftirayı atan kimseyi aramağa koyuldu.

Asüman zindana atılırken, Ceylân ağa dünyaya yeniden doğmuş gibi seviniyordu.

Sultan Murat, bunları kendisine söyliyen Zühalin ismini vermemişti. Bu sebeple Ceylân ağa tekmenin Zühalden geldiğini bilmiyordu amma, aralarında geçen bir kavga dolayısile bunu ondan bekliyebilirdi. Zaten haremde iki cambaz bir ipte oynamağa çalışıyorlardı. İkisinden birinin mutlaka düşmesi muhakkaktı.

Şimdilik ikisi de ayakta duruyordu. Fakat. Ceylân ağa ilk fırsatta Zühali yere vurmayı düşünüyordu.

— Bu fettan ve kıskanç kız neredeyse benim başımı yiyecekti. Bunun acısını çıkarmalıyım. Ona meydanı boş bırakırsam, yarın başka iftira ile yine tehlikeye düşebilirim.

Diyordu. Padişaha gelince. Muradın en büyük zaafı, samimiyet perdesi altında söylenen sözlere kulak vermesi idi. Bereket versin ki, yanında celâdet ve cesaretile tanınmış bir vezir vardı. Sultan Murat ona güveniyordu. Ceylâna eski itimadı kalmamışsa da, emektarlığını göz nünde tutarak:

— Belki bir gün fevkalâde işime yarayabilir.

Diyor ve bir türlü yanından azat edemiyordu.

Zühale gelince, Padişahın haremde böyle kadınlara ihtiyacı vardı. Annesi Kösem Sultanla arası biraz şeker renkti. Haremde ve annesinin dairesinde olup bitenleri vaktinde duyması, öğrenmesi gerekti. İşte Zühale bundan ötürü yüz veriyor ve onu sık sık taltif etmekten, tekrar sevip okşamaktan geri durmuyordu.

★

Kara Çelebi zade Mahmut nüktedan ve zarif bir adamdı. O gün bir iş için saraya gelmişti. Kuşçubaşının odasında bu hâdiseyi duyunca:

— Yazık, dedi, bizim Yunus reisin kadından yana hiç talihi yokmuş. Şu Venedik şövalyesinin kızına iyice tutulmuştu. Asüman Padişaha gözde olunca, Yunus da kalbine bir kilit vurdu.. Sustu. Ve onun adını bile anmadı. Fakat, bana gizlice: «Günün birinde Padişahın gözünden düşerse, onu Valide sultandan istiyeceğim.» demişti. Şimdi Asüman zindana atıldı. Bu şekilde gözden düşen tehlikeli bir kadına artık kavuşmak ihtimali kalmamıştır. Yunus bunu duyunca kimbilir ne kadar üzülecektir.

Kara Çelebi zade, kuşçubaşı ile konuşurken. Asüman da zindandaki odasına götürülmüştü.

O gün sarayda korkunç bir sessizlik vardı.

Haremdeki kızlar bir köşeye sinmiş, harem ağaları korkak bir tavırla birbirlerine yaklaşarak:

— Padişah bu gözdesini çok seviyor sanıyorduk. Demek ki aldanmışız. Bundan sonra Padişah sevgisine inanmıyalım.

Diye söyleniyorlardı. Bilhassa Ceylân ağanın, celâdın elinden kurtulması bütün saray halkını hayrete düşürmüştü. Zira Sultan Murat o güne kadar hiç bir iradesini geri almamıştı Ceylân bunu düşündükçe: — Ben dünyanın en talihli adamıyım, diye seviniyordu.

***

Asuman, zindanda duvarlarla görüşüyor

— Siz, şimdiye kadar benim gibi güzel bir müşteri gördünüz mü? Ben buraya saraydan, Padişahın yanından geliyorum.

— .....

— Neden cevap vermiyorsunuz? Diliniz mi yok? Fakat, eminim ki beni görüyorsunuz! Benim sesimi duyuyorsunuz! Benim suçsuz bir insan olduğumu öğrendiniz, değil mi?

— .....

— Hakkınız var! Susuyorsunuz.. Kimbilir kaç asırdanberi ağzınız kilitli gibi konuşmuyorsunuz! Fakat benim sözlerim sizi rahatsız etmiyor, değil mi? Rahatsız etse de, ben sizinle buradan kurtuluncaya kadar konuşacağım. Aranızda, koynunuzda yaşamağa mahkûm bir genç kadın konuşmadan durabilir mi? Beni Padişah affetmedi. Lâkin siz her halde ondan âdil ve ondan insaflısınızdır, değil mi?

Asüman pencerèsiz yüksek duvarlı bir zemin odasında yere serilmiş hasır üstünde uzanmıştı. Aradan üç gün geçtiği halde kendisini arayan soran yoktu.

O her dakika zindanın kalın duvarlarile konuşuyor ve taşlardan yardım umuyor teselli bekliyordu.

Kendisine «son dileğin nedir?» diye sordukları zaman şu cevabı vermişti:

« — Arkadaşlık edeceğim eşyanın yüzünü ve rengini görebilmem için, zindanın bir köşesine ufak bir kandil yakınız! Başka bir dileğim yok.» demişti.

Padişahın iradesile — yalnız ona mahsus olarak — bir kandil yakmışlardı. Her akşam zindanın demir kapısından bir somun, bir desti su, bir kap yemek ile bir tas dolusu kandil yağı veriyorlardı.

Padişahın gözdesi kandilini kendi elile yakıyor, yağını koyuyor ve günde iki kere yemek yiyordu.

Asüman zindana nasıl alışacağını düşünürken, eskiden uzun müddet mahbes hayatı yaşamış gibi, zindanın bu ıssız ve karanlık odasını fazla yadırgamamış görünüyordu.

Zindan muhafızı Hamza bey o güne kadar zindana atılan kimseler arasında Asüman gibi metin, muhakemesine sahip bir mahkûm görmemişti.

Hamza bey bir akşam zindan nöbetçisile beraber geldi. Nöbetçi Asümanın yemeğini verirken, Hamza arkada duruyordu.

Asüman yattığı yerden kalktı. Ve kendisine getirilen yiyeceği aldı.. Hamzayı gördü, gülümsedi.

Hamza sordu:

— Başka bir şeye ihtiyacın var mı?

Asüman sıcak bir sesle cevap verdi:

— Evet. Fakat, onu bana vermeğe muktedir değilsin!

(Arkası var)

BİLLÛR ŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 57 — Yazan: (Vâ - Nû)

Borjiya Melâhat, yumuşak minderlerin birine yayılmış, oturmuştu. Hem böyle konuşuyor, hem de karşısında terbiyeli terbiyeli el pençe divan duran Rızaya bakıyordu.

«— Hiç de fena değilmiş... Boynunun kalınlığı hoşuma gitti... Dudakları da etli etli... Bugüne kadar nasıl olup da dikkat etmemiştim.» diye düşünüyor, tesadüfen parmağı hizasına gelen bir yastık püskülile oynuyordu.

Muhatabı ise, belki onuncu defa olarak aynı hikâyeyi tekrarlıyor.

— Olacak işte, efendim. Kâhya efendi, kayıkhanenin tamirini bana havale etmişti. Duvar göçünce bir de baktım, sarnıca giriliyor... Susuz mahzende yürüdüm... Haremdeki kapağın altına kadar geldim... Bizim Atiyenin orada oturup yalnız başına şarkı söyliye söyliye kayısı çekirdeği kırdığını farketmiyeyim mi?... Hele şunu bir korkutayım dedim... Merdiveni alıp dayadım...

— Derken mesele değişti.. Boyuna sarnıç safası... Bereket versin marifetinizi başkası duymadı da ben işittim...

— İşittiğinizi duyunca kızacaksınız diye korktum amma, işte sarnıç da böyle işe yaradı efendim... Burada bu kadar inşaat yaptık, içeri bunca eşya taşıdık, ağalar, harem ağaları hiç farketmedi... Bir de gözleri açıkmış! Övünürler... Bir ben biliyorum, bir de ayvaz İstepan...

Borjiya, işveli işveli:

— İstepan! - dedi.

Öbürü, somurtuk somurtuk:

— ...

— Ne o?... Burnundan düşen bin parça.

— Hiç.

— Benimle böyle konuşulmasından hoşlanmam... Bilmiyor musun? Ne var, yahu, ne oluyor?...

— Bıçak kemiğe dayanooor da...

Bedriye, gözlerini bir an kıstı.

— Hmm... - dedi.

Pek kısa bir düşünceye vardı. Sonra tavrını derhal değiştirerek:

— İsto!

Ayvaz, acaba dönme dolap önündeki muhaverenin tesirinde miydi, yoksa, genç kadının Rızayı süzüşünü farketmiş büsbütün mü sinirlenmişti. İki elini arkasında kavuşturmuş, duvara dayanmış, öyle duruyordu. Esmer suratında kemikli burnu, dudakları üzerine sarkmış...

— «İsto» diyorum sana... Gel buraya!... Yanıma!... Otur!

Güzel ellerile yumuşak minderin bir kenarını gösterdi.

Ayvaz, çok alıştığı bu lûtufkâr çağırışın sihrine artık dayanamadı.

— İstemooorum amma ayaklarım kendiliğinden gidooor! - dedi.

Ve, yürüdü.

Tam odanın ortasına gelmişken, birdenbire coşarak:

— Altık dayanamooorum... Dayanamooorum... Anlooorsun?... Bir divanelik edeceğim...

—Ooo... İsto!... İsto!... Çok sinirlenmişsin... Vah yavrum vah... Dursana, kendi elimle bir likör ikram edeyim... Sen gel... Hele gel... Otur şuraya... Yoook... Bak, olmaz istemem böyle şeyler... Hem bundan sonra hep senin istediğin gibi hareket edeceğim...

Rıza, tabiatini bildiği hanımından hiddet şiddet beklerken hiç beklemediği bu yumuşak başlılık karşısında âdeta şaşırdı. «Kart herif» diye vasıflandırdığı ayvazın böyle iltifata konmasını çekemedi.

— Müsaadenizle... Dolabı ben açayım... Siz niçin zahmet edecekmişsiniz, hanımefendimiz?... Likörü ben veririm... - dedi.

— Hayır, hayır... Kendim... Yapacağım...

Arkası iki erkeğe dönük, kadehlere içki boşaltti. Sonra bir gümüş tepsi içinde getirdi:

— Sarısı benim, kırmızısı senin İsto... Bu rengin mânasını anlarsın, değil mi?... Şerefine...

Erkek, heyecanının tesirile kaldırıp bir yudumda içti. Fakat içmesile beraber, evvelâ gırtlağını, sonra midesini ve kalbini avuçladı. Gözleri yuvalarından uğradı. Vücudu, atılmak için gerilmiş bir ok yayı gibi arkaya doğru gerildi. Boğazından bir hırıltı çıktı.

— Ahhhh...

Ve halıların üzerine yuvarlandı.

Bir çırpınış daha... Sonra sükûn...

Rıza, tüyleri diken diken kabarmış, dehşet içinde bu manzarayı seyredip:

— Ne oluyor?... Buna ne oluyor?... - diye kekelerken, Borjiya Melâhat, lâkabını taşıdığı kadının soğukkanlılığile duruyor ve bakıyordu.

O esnada, kayıkhane tarafının kapısı açılmış, Köse Emin de içeri girmişti.

Hayretle sordu:

— Ne yaptınız?... Bedriye hanımefendi?

Borjiya Melâhat, sükûnunu bozmaksızın, sol elini uzattı. Kocaman taşlı yüzüğünü gösterdi. Taş yerinden oynıyarak bir boşluk hasıl olmuştu:

— Senin bir Hintlin varmış hani... Zehirlerinden bir miktar hediye etmişti... Tesir derecesini şu küstah adam üzerinde tecrübe ettim...

Ve gayet tabii bir eda ile:

— Hiç de fena değilmiş...

— Peki şimdi bu ceset?... Ne yapacağız bunu?

— Adam sen de... Bu kadar basit bir sualin cevabını benden mi bekliyorsunuz?...

Artık lüzumu olmıyan bir tepsinin odadan gitmesini emredercesine Rızaya, ayvazın ölüsünü gösterdi:

— Kaldır...

Ve, o, kapıdan çıkarken, işitmesini istiyerek, Köse Emine anlattı:

— Teveccühü suiistimal edenlere karşı, başka ne yapabilirim ki... Değil mi?...

Yalnız kaldıkları zaman, Köse Emin, hayret ve hayranlıkla:

— Okuduğumuz romanların kahramanları sizin yanınızda hiç kalır...

— Daha doğrusu, bu gece geçireceğimz macera karşısında şu andaki hâdisecik solda sıfırdır...

Köse, gözlerini fal taşı gibi açarak:

— Aman, fazla bir taşkınlık yapmasanız, güzelim...

Melâhat, dudaklarını büktü.

Şu anda, masum, zavallı, acınacak bir hal almıştı:

— Elimde mi?...

(Arkası var)

Diğer markaları olan üstünlüğünü daima muhafaza eden
POKER Tıraş bıçakları fabrikası

Memleketimize bilâ fasıla mal gönderecek ve hiç bir vakit stoksuz bırakmıyacaktır.

Bayanlar ak saçlarınızdan kurtulunuz

Ders ücreti ilk ve son olmak üzere 3 liradır

Senlerce Avrupada saç profesörlerinden aldığım dersler ve tecrübelerim üzerien kolay, ucuz bir metotla 45 dakikada beyaz saçlarınızı kendi kendinize istediğiniz renge boyamağı ve saçların sıhhatine dikkat etmeği öğretiyorum.

Bu metodu öğrenmek için 427 numarah İst. Posta Kutusuna adresinizi, saçınızdan bir parçayı ve istediğiniz rengi yazarak ücretile beraber gönderirseniz size göndereceğim formül ve öğütleri öğrenerek daima tatbikinde muvaffak olur, genç ve güzel kalırsınız. Taşra ile de muhabere edilir.

Bir adet komple Lokomobil - Alternatör grubu satın alınacaktır.

Bankamız Garp Linyitleri İşletmesi için 120 - 150 efektif beygir kuvveti normal takatlı, yeni veya az kullanılmış bir adet Lokomobil - Alternatör gurubu satın alınacaktır.

Gerek Lokomobil, gerekse alternatörün bütün aksamının tam olması ve mükemmel çalışabilecek vaziyette bulunması lâzımdır. Alternatöre ait tevzi tablosu ile kontrol ve mesaha âletlerinin de tam olması şarttır.

Lokomobilin linyit yakabilecek vaziyette bulunması tercih olunur.

Alternatörün üç fazlı ve 400/231 voltluk olması lâzımdır.

Elinde bu evsafta lokomobil - Alternatör gurubu bulunanların makinaların bütün teknik evsaf ve teferruatını bildiren teklif mektuplarını «Eti Bank - Ankara» adresine göndermeleri rica ve ilân olunur.

KIZILAY CEMİYETİ
Umumî merkezinden:
ATEBRİN SATIŞI

İstanbul'da Depomuzda satılmakta olan Atebrinlerin anbalâj şekillerile fiatleri aşağıda gösterilmiştir.

	Lira	Kr.
0, 10 X 15 Atebrin Komprimesi şişesi	1	10
0. 10 X 300 » » » »	21	—

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İnhisarlar mamulâtı şişeli ve fıçılı her nevi şarabın beher kilosuna 10 kuruş zam yapılmıştır. Bütün satıcılar ellerinde mevcut şarabın şişe hacmı üzerinden mıktarını gösterir, birer beyanname ile (5 Eylül) bugün saat 13 e kadar en yakın inhisarlar idaresine bildirmeleri ilân olunur.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner Fakültesi Askerî kısmının kayıt ve kabul şartları:

1 — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner fakültesi Askeri kısmına bu yıl sivil tam devreli liselerden iyi ve pek iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olmak şartile talebe kabul edilecektir.

İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz olması lâzımdır:

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından bulunmak,

B — Yaşı 18 - 22 olmak. (22 dahildir.)

C — Beden teşekkülleri ve sıhhati orduda ve her iklimde faal hizmete müsait olmak. (Dil rekâketi olanlar alınmaz).

D — Tavır ve hareketi, ahlâkı kusursuz ve seciyesi sağlam olmak,

E — Ailesinin hiçbir fena hal ve şöhreti olmamak. (Bunun için de rabıta vesikası ibraz etmek).

2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaları bağlamaları lâzımdır:

E — Nüfus cüzdanı veya musad dak sureti,

B — Sıhhati hakkında tam teşekküllü askeri hastahane raporu ve aşı kâğıdı,

C — Lise mezuniyet ve olgunluk şahadetnamesi veya tasdikli sureti,

D — Okula alındığı takdirde askeri kanun, nizam ve talimatları kabul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli taahhüt senedi. Talebe okuldan istifa etmek isterse okulca tahakkuk ettirilecek masrafları birden verir ve bu da taahhüt senedine kaydedilir,

E — Sar'alı, uyurken gezme, sidikli, bayılma ve çırpınmaya müptelâ olmadığı hakkında velilerinin noterlikten tasdikli taahhütnameleri.

«Bu gibi hastalıklardan biri ile okula girmezden evvel malûl oldukları sonradan anlaşılanlar okuldan çıkartılır ve okul masrafları velilerine ödetilir.»

3 — İstekliler bulundukları mahallerdeki As. Ş. lerine istida ile müracaat edecelker ve şubelerince ikinci maddede bildirilen evrakı ikmal ettikten sonra Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Veteriner fakültesi Askeri talebe Âmirliğine gönderilecektir. Müracaat müddti eylûlün 25 ine kadardır. Bu tarihten sonra müracaat kabul edilmez.

4 — Okula kayıt ve kabul şehadetname derecelerine ve müracaat sırasına göredir. İstekli adedi tamam olunca kayıt işleri kapanır ve kabul edilenlere müracaat ettikleri askerlik şubelerile tebligat yapılır. (8598)

Karar hulâsasıdır

Ceza 42/1460/1464

Milli korunma kanununa muhalefetten Yemiş Tuzcular han Ağa sokak 2 numarada bakkal ticaretile meşgul Yorgi oğlu Brodonas ve Yapaogos oğlu Koço haklarında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 32, A 59/5 maddeleri mucibince beş lira A. üç lira otuz kuruş ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 16/2/942 tarihinde karar verildi. «9554»

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 942/401

Milli korunma kanununa muhalefetten Tahtakale Tekmeciler caddesi 48 numarada çinko ticaretile meşgul Davit oğlu Moiz Fresko hakkında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 31/2, 59/3 maddeleri mucibince beş lira ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'leştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hulâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 6/8/942 tarihinde karar verilmiştir. «9538»

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 942/259

Milli korunma kanununa muhalefetten Galata Necati bey caddesinde 37 numarada elbise ticaretile meşgul Bohur oğlu Yasef Danon hakkında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 32/A, 59/3, 4, 63, 56 maddeleri mucibince dört lira on kuruş ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'leştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hulâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 2/6/942 tarihinde karar verildi. «9537»

Karar hulâsasıdır

Sulh 942/1826

Milli korunma kanununa muhalefetten Beyoğlu Ağahamamı sokak 78 numarada kasap ticaretile meşgul Hiristo oğlu Filip Vasilya hakkında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 59/3 63/2 nci maddeleri mucibince 25 lira ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 26/8/942 tarihinde karar verildi. «9556»

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 42/333

Milli korunma kanununa muhalefetten Kurtuluş Yeni İstasyon caddesi Sırmalı sokak 6 No. da oturur evvelce Tahtakale Asmaaltı caddesi 39 numarada attariye mağazasında müstahdem Todori oğlu Hiristo hakkında İstanbul milli korunma mahkamesinde cereya eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 31/2, 59/3, 59/4, 63 T. C. K. 56 maddeleri mucibince 4 lira 10 kuruş ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'leştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 29/5/942 tarihinde karar verildi. «9542»

Zayi — Kadıköy nüfus memurluğundan almış olduğum nüfus tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Kadıköy Moda caddesi 10 No. da Zaharya oğlu Foti

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 942/357

Milli korunma kanununa muhalefetten suçlu Kocamustafapaşa Meşeli Mesçit S. 3 numarada bakkallık ticaretile meşgul Şakir oğlu Yahya Edip oğlu Osman haklarında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 31/2, 59/3, 59/4, 63 üncü maddeleri mucibince beşer lira ağır para cezası ödemelerine ve yedi gün müddetle dükkânlarının kapatılmasına ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 24/6/942 tarihinde karar verildi «9559»

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 942/1894

Milli korunma kanununa muhalefetten Tarlabaşı caddesi 9 numarada bakkallık ticaretile meşgul Prodromos oğlu Kosti hakkında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 31/2, 59/3, 4,63 maddeleri mucibince 25 lira ağır para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'leştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hulâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 23/5/942 tarihinde karar verildi. «9550»

Karar hulâsasıdır

İhtikâr 942/396

Milli korunma kanununa muhalefetten Galata Arapcamii Mahmudiye caddesi 136 numarada ahçı ticaretile meşgul Cemâl oğlu Rüstem Aktuğ hakkında İstanbul milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan milli korunma kanununun 21, 55/2, C.K. 59,79 maddeleri mucibince on altı lira altmış kuruş ağır para cezacı ödemesine ve hüküm katileştiğinde ücreti suçluya ait olmak üzere karar hülâsasının Akşam gazetesinde neşredilmesine 1/8/942 tarihinde karar verildi. «9561»

Bursa Sulh Hukuk Mahkemesinden:

942/51

Bursanın Altıparmak mahallesinde Çömlekçi aralığı sokağında kâin bir tarafı 14 parsel ve bir tarafı 16 parsel No. evler ve bir tarafı Çömlek aralığı ve bir tarafı Parmak Kutusu sokağı ile çevrili daire 25 pafta 296 ada 715 parsel 15 No. ve (133) metre murabbaı ve Orhan gazi vakfından fevkani bir oda bir sofa ve tahtani iki oda bir sofa ve diğer binada bir oda bir mutfak ve araları bahçeyi havi ve (860) lira kıymeti muhammeneli bir bap ev 48 hisse itibarile 31 payı Mehmet ve 17 payı Şefikanın uhdelerinde olduğundan şuyuun izalesi için açık arttırma ile 29/9/942 tarihinde saat 15 ten 16 ya kadar Bursa ikinci sulh hukuk mahkemesinde satış memurluğunca ihale yapılacağından almak isteyenlerin kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesile gelmeleri ve arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde en fazla arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere 9/10/942 tarihinde saat 15 ten 16 ya kadar tekrar müzayede olunarak en çok arttırana ihale edileceği ve şartname tarihi ihaleden itibaren mezkûr mahkemede herkese açık bulunduğu ve irtifak hakkı olanlar ve ipotek sahipleri alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki hakları ve hususile faiz ve masrafa dair iddialarını müsbit evraklarını 15 gün içinde satış memuriyetine bildirmeleri ve aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacakları ve belediyeye ait delâliye resmi ile ihale karar pulu ve tezkire ve ferağ harcı ve evkafa ait taviz bedeli alıcıya ait olduğu ilân olunur.

İngiliz Kız Orta Okulu
(ENGLİSH HİGH SCHOOL FOR GIRLS)

Kayıt muamelesi 7/9/942 tarihinden itibaren Pazartesi ve Perşembe günleri saat 10 dan 12 ye kadar yapılır.

İkmal İmtihanları:
Orta okul son sınıf imtihanları 7/9/1942 saat 10 da.
Türkçe imtihanları 23/9/942 saat 14 de.
İngilizce imtihanları 21/9/942 ve 22/9/942 saat 9 da.
Okul 24/9/942 Perşembe günü açılacaktır.

PAK-AR
RENKLİ · RENKSİZ
KLİŞE
SANATININ EN MÜTERAKKİ
ATOLYESİ
TEL. 22361 · İSTANBUL · CAĞALOĞLU YOKUŞU · No. 35

KİM GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYOR

ARTIK ELLİ YAŞLARINDAKİ KADINLAR 35 inde GÖRÜNEBİLİRLER

Bütün dünyada meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşf ve büyük bir itina ile seçilen genç hayvanların cild hüceyrelerinden istihraç edilen yeni cevher, genç ve sağlam bir cildin unsurlarına müşabihtir. BİOCEL adı verilen bu cevher şimdi cild gıdası olan pembe renkteki Tokalon kreminin terkibinde mevcuttur. Bu kremi, akşamları yatmazdan evvel kullanınız. Siz uyurken, cildiniz bu kıymetli unsurları masseder ve her sabah uyandığınızda cildiniz daha beyaz daha taze, daha nermir ve daha genç olduğunu görürsünüz. Gündüzleri de (Beyaz-Yağsız) Tokalon kremini kullanınız. Bu basit ve kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 - 15 yaş daha gençleşebilir ve bütün genç kızların gıptat nazarile bakacağı şayan hayret bir ten temin edebilir. Yegâne cild gıdası olan Tokalon kremlerinin memnuniyet verici neticeleri kat'iyen garantilidir. Aksi halde paranız iade olunur.

TELEFONCU BAYAN ARANIYOR

Bir müessesenin husuî telefon santralını idare edecek kadar tecrübe sahibi ve Fransızca bilen bir Türk bayana ihtiyaç vardır. Taliplerin Telefon idaresinden musaddak ehliyetnameyi hâmil bulunması lâzımdır. Müracaat: Posta kutusu 1505 Galata.

MİLLÎ

İkramiye adedi	İkramiye Mikdarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	25,000	25,000
3	10,000	30,000
5	5,000	25,000
20	2,000	40,000
60	1,000	60,000
120	500	60,000
800	100	80,000
800	50	40,000
2,000	20	80,000
8,000	10	80,000
80,000	3	240,000
91,809	Yekûn	720,000

Tam bilet 3, Yarım bilet 1,50 liradır.

PİYANGO
15 EYLÜL ÇEKİLİŞ PLANI

İstanbul Nişantaşında Karakol karşısında
IŞIK LİSESİ
Ana, İlk, Orta ve Lise — Yatılı, Yatısız — Kız, Erkek
TESİS TARİHİ 1885
Türkiyenin en eski husuî lisesidir.
Eski talebenin 15 Eylûl gününe kadar kaydının yenilenmesi lâzımdır.
Kayıt için her gün müracaat olunabilir. Tarifname isteyiniz.
Telefon: 80879

İLK — ORTA — LİSE
Kız Erkek
İstiklâl Lisesi
Yatılı Yatısız
Talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir.
Eski talebe kayıdlarının yenilenmesine 10 eylûle kadar devam edilecektir.
ŞEHZADEBAŞI, POLİS KARAKOLU ARKASI
Telefon: 22534

ANTALYA UMUMÎ NAKLİYAT
TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:
Üç Muhasebe Memuru Alınacak

Şirketimizin Merkez muhasebesi için aşağıda yazılı şerait dahilinde ve imtihan ile üç muhasebe memuru alınacaktır.

KABUL ŞARTLARI:

1 — Ticaret lisesinden mezun bulunmak, veya muhasebe işlerinde vukufu olmak.

2 — Askerlik ile alâkası bulunmamak,

3 — Türk olmak,

4 — Nüfus tezkeresi veya sureti, mektep şehadetnamesi, hüsnühal kâğıdı ve geçmiş hizmetler varsa bunlara ait vesikalar, 4×6 eb'adında iki adet fotograf. Bu şeraiti haiz olan taliplerin 5 Eylûl 942 tarihine kadar Şirkete müracaatları.

Edebiyat Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizin muhtelif zümrelerinde doktora kısımlarına kayıtlı bulunan talebenin talimatname hükümlerine göre verecekleri yabancı dil teke imtihanları 7 Eylûl 1942 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. İlgililere ilân olunur.

LORENZ

Alman Halk Radyoları Gelmiştir

4 yeni U seri lâmbaları olan bu Radyoların randımanlarını 7 Lâmbalı Makinelerle Mukayese Etmeniz İçin:

NİHAT IŞIK

SATIŞ MAĞAZASINA TEŞRİF EDİNİZ. SİRKECİ, No. 37

Türkiye Umumî Mümessilliği: Sadettin Sönmez ve N. Zoğotetis

Her akşam

MAKSİM'de

Halk Operetinin ve memleketimizin tanınmış sanatkârları tarafından

MODERN KIZLAR

60 kişilik Büyük revü

200 kostüm — Zengin mizansen. Yazan: Mahmut Yesari — Besteleyen: Kapoçelli — Rejisör: S. Âtilâ — Bale şefi: Mişe — Tenör Zarmayı. Ayrıca 24 kişilik memleketimizin güzide saz heyeti. Tel: 42633

Pek yakında Pazar matinelerimiz başlıyacaktır.

GÖZEN KREM

Hakiki güzellik kremi

GOZEN PUDRA

en ince tutan pudra Yeni renkler

Gözen Briyantini

Kristalize ve likit
Yağlı - Yağsız

Güzellik Sütü - Cildi gençleştirir. Kadife gibi bir ten yaratır

GÖZEN ALLIĞI cazip renkler Lâvanta Çiçeği

GÖZEN'in dört kokulu losyonları — SEV BENİ, OYA, ESMER, HÜLYA

GOZEN'in Dudaktan Kalbe parfumu

İtriyat depoları Gözen müessesesiBüyük Postane caddesi No. 5

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZAMA ve CİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

REFİK FENMEN'in
Yeni çıkan kitapları

1 — PRATİK YÜKSEK MATEMATİK 130 kr.
2 — Şoförün Kitabı 80 »
3 — Yeni Elektrikçilik Ehliyetnameye hazırlar 3 cild 290 »
4 — Elektroteknik I/1 ve 1/2 130 »
Cild II: 140 Kr. Cild III 200 »
5 — Yeni Makinacılık 3 Cild 190 »

Ankarada Akba ve her kitapçıda

Memur aranıyor

Maaşı 60 ve 75 lira arasında iki memur alınacaktır. Taliplerin Türk olması ve muhasebe işlerine vakıf bulunması lâzımdır. 753 posta kutusuna yazı ile müracaat.

İNHİSARLAR

UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

	Şişe hacmı CL.	1 Şişenin satış fiatı Kuruş. S.
Sofra şarabi	35	43.50
» »	70	67
» »	200	160
» »	340	244
Misket »	70	87
» »	200	200

5 Eylül 942 den itibaren İdaremiz mamulâtı Şarapların yeni satış fiatları yukarıda, gösterilmiştir. Bu fiatlara müdafaa vergisi ve şişe depozitosu dahildir.

Zayi — Emirgân orta okulunun ikinci sınıfından 10/11/941 tarihinde aldığım tasdiknamemi zayi ettiğimden yenisini alacağım cihetle eskisinin hükümsüz olduğu ilân olunur.

Kandilli Perakende sokak 22
Salih Altuner

Lokman Hekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gü: 2,5 — 5 Tel: 22398

Zayi — Kasımpaşa nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve beraberinde Kasımpaşa 4 üncü ilk okuldan verilen şehadetnameyi kaybettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.

474 No. da Mukayyet
Yunus oğlu Osman Pekçe

Toprak mahsulleri ofisi İstanbul şube müdürlüğünden:

Ofisimiz ihtiyacı için otuz adet kamyon kariserisi karşılıklı pazarlık suretile yaptırılacaktır. Pazarlık 7 eylûl 942 pazartesi günü saat 14 de Liman Hanındaki Ofis binasında yapılacağından talip olanların mezkûr gün ve saatte şubemizde hazır bulunmaları ve şartnameyi görmek isteyenlerin pazarlık gününden evvel Ofise müracaatları ilân olunur. (9564)

Zayi — Maraş İstiklâl ilk okulundan almış olduğum tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü kalmadığını ilân ederim.

Silivri Fatih mahallesinde Hamam sokağında (22) No. hanede Kerim oğlu Abdürrahman Karagöz

---

SAÇINIZ DÖKÜLÜYORSA, BAŞINIZDA KEPEK VARSA

MAJİK SAÇ EKSİRİ

KULLANINIZ TESİRİNİ DERHAL GÖRÜRSÜNÜZ.

BİR HAKİKAT! Sayın müşterilerimizin nazarı dikkatine:

Pırlantalı ve elmaslı saat demek, bir kelime ile SİNGER SAATİ demektir. Çünkü Pırlantalı ve elmaslı saatlerin bütün hakiki evsafı meşhuru âlem olan SİNGER saatlerinde toplanmıştır. Bunun için: Saat alacağınız zaman, tereddüdsüz, SİNGER saati almalısınız. Ve saatin üzerindeki SİNGER markasına, müessesemizin adresine dikkat etmeniz lâzımdır.

Modayı takip eden her kadın için kıymetli taşlarile ve nefis işlemelerile hakikaten nazarı dikkati celbeden böyle bir harikulâde SİNGER saatine sahib olmak âdeta bir saadettir.

SİNGER SAATİ — Hoşa gidecek en makbul ve en güzel — Hediyeliktir

No. 82- D. Elmaslı ve 11 pırlantalı 600 lira
No. 82 - C. Elmaslı ve ortadaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 700 lira
No. 82 - E. Elmaslı ve ortadaki ile kenarlarındaki büyük olmak üzere 11 pırlantalı 800 lira
No. 82 - H. Elmaslı ve ortadaki ile kenarındaki daha büyük olmak üzere 11 pırlantalı 980 lira

EMSALLERİ GİBİ 15 SENE GARANTİLİDİR.

Dikkat: Singer saatleri İstanbulda yalnız Eminönü merkezindeki mağazamızda satılır - İstanbulda şubemiz yoktur. Adres: SİNGER SAAT Mağazası İstanbul Eminönü, No. 8.

SAYIN HALKIMIZA:

Kömür alım ve satımında rasladığınız zorlukları haber veriniz.

Tozlu, ıslak ve eksik kömür almayınız.

Kömür fiatı muayyendir, fazla para vermeyiniz.

Sarih adres ve müspet vâkıalı şikâyetleriniz derhal takip edilir. Bu hareketini kendi menfaatiniz icabı olduğu kadar, vatan borcudur.

Müracaat yeri: Ankara ve İstanbulda)

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi

SARACHANEBASI HORHOR CADDESİNDE: HUSUSİ

Kız - Erkek Ana - İlk — **HAYRİYE LİSELERİ** — Yatılı - Yatısız Orta - Lise

Talebe kaydına devam edilmektedir. Eski talebenin taksitlerini yatırarak kayıtlarını yenilemeleri lâzımdır. Müracaat: Her gün 10 dan 17 ye kadardır. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan başlar. Gündüzlü talebe mektebin hususi vesaitile nakledilir. Telefon: 20530

Nişantaşı, Çınar caddesi, Hususî

ŞIŞLI TERAKKI LİSESİ

Ana, İlk, Orta ve Lise — Yatılı, Yatısız — Kız, Erkek

Talebe kayıt işlerine hergün 9 dan 17 ye kadar bakılır. Talebemize ders saatlerine ilâveten ücretsiz yabancı dil kurları açılacaktır.

TELEFON: 80547

Bozkurt-Emlâk

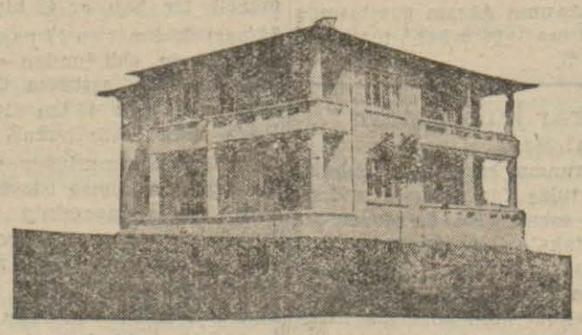

Mutena sayfiye mahallinde: 3600 Lira gelirli

Bir villâ (50) bin lira.

Taksim Abdülhak Hâmit caddesi No. 23. Telefon: 43532

Yatılı Erkek — **Yeni Kolej** — Yatısız Kız

İlk - Orta - Lise — Taksimde Sıraserviler 86

Hususiyetleri: Yabancı diller öğretimine ehemmiyet vermek, talebesinin sıhhat ve inzibatile yakından ilgilenmektir. Tel: 41159

Belsamitol

İdrar yolları iltihabı, yeni ve eski BELSOĞUKLUĞU, İdrar zorluğu, Mesane ve Prostat iltihabı, Sistit ve Koli Sistitlere. Böbrek rahatsızlıklarına karşı en mükemmel bir ilâç BELSAMİTOL'dur. BELSAMİTOL kullananlar yukarıda yazılı hastalıklardan çabuk kurtulurlar Bütün Ecza ne ve ecza depolarından arayınız.

Emsalsiz bir gece

Yarın akşam

BEŞİKTAŞ Bahçesinde

MUNİR NUREDDİN

ve arkadaşları

En müntahab eserler ve en yeni şarkılarla süslenmiş fevkalâde zengin programla

Müstesna bir gece

Ayrıca: 12 KİŞİLİK KÜME FASIL ve SAZ HEYETİ

Telefon: 42900

Cümhuriyet Halk Partisi

Kadıköy kazası merkez nahiyesinden:

6/9/942 pazar günü Caferağa Ocağı saat 10 da, Osmanağa 11 de Rasim Paşa 11 de, Hüsnü Paşa 10 da kongreleri aktedileceğinden mezkûr gün ve saatte Partili arkadaşların ocaklarına teşrifleri rica olunur.

Apartıman aranıyor

Taksim, Ayaspaşa, Nişantaş ve Maçka semtlerinde 3 ilâ 5 odalı möbleli veya möblesiz - telefonlusu müreccahtır - bir daire bir sene müddetle aranıyor. Kiralamak isteyenlerin saat 9 dan 18 e kadar 24152 numaraya müracaatları.

KIZILAY DEPOSU

Direktörlüğünden:

Şehrimizin muhtelif semtlerinde bulunan aşağıda isim ve adresleri yazılı bayilerde

Oyun Kâğıtları'nın

52 lik bir destesi 230 kuruşa satılmaktadır.

BİRİNCİ LİSTE:

Beyoğlu	: Hüseyin Zekeriya - Büyük Parmakkapı No. 80/82
»	: Angelidis - İstiklâl caddesi No. 229
»	: Hayık - Saray Sineması karşısında No. 175
»	: Mithat Sargın - Tarlabaşı Cad. No. 26
Şişli	: Hasan Şahin - Pangaltı - Ergenekon Cad. No. 123/1
Şişli	: Zekeriya Üzel - Halâskâr Gazi Cad. No. 371
Maçka	: Ali Uzun - Teşvikiye Cad. No. 92/5
Galata	: Hilmi Eğemen - Köprübaşı No. 37
Sirkeci	: İsmail Akkaya - Bahçekapı Tramvay durak yeri No. 49/1
»	: Haydar Karaca - Ankara Cad. No. 138
Beyazıt	: Kâzım Adamoğlu - Evkâf sokağı köşesi No. 25 Çemberlitaş
»	: Hacı Zülfikâr - Çarşıkapı Yeniçeri Cad. No. 68
»	: Hasan Ballı - İş Bankası yanı No. 143
»	: Kâzım Şar - Sultanahmet Parkı karşısında
Fatih	: Haydar Kılıç - Tramvay Cad. No. 5
Kumkapı	: Fatma Ergentek - İstasyon Cad. No. 2
Aksaray	: Ali Aksay - Lâleli Cad. No. 248/250
Beşiktaş	Avni Akçebol - Tramvay Cad. No. 71
Ortaköy	: İdris Akcan - Uncu sokak No. 21
Bakırköy	: Ali Hoşbaş - İstasyon Cad. No. 61
Balat	: Saim Gündüz - Haliç Feneri Mürsel Paşa Cad.
Tarabya	: Hiristo Taliuris - Tarabya Cad. No. 96
Kadıköy	: Mehmet Sabri Yeneriz - Pazaryolu No. 86
Haydarpaşa	: Şükrü Üçer - Haydarpaşa Garı içinde
Erenköy	: Akile Uyguner - Şaşkın Bakkal No. 3/365
Burgaz Ada	: Yanko Tütüncü

İkinci ve Tam Liste Yakında Ayrıca İlân Edilecektir.

İstanbul Belediyesi ilânları

Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Zührevi Hastalıklar Hastahanelerile Zeynep Kâmil Doğumevi, Edirnikapı Sıhhat Merkezi ve Üsküdar Çocuk Bakımevinin yıllık ihtiyacı için alınacak 11265 kilo patates ve 3275 kilo soğan kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Patatesin beher kilosunun muhammen bedeli 40 kuruş ve soğanın beher kilosunun muhammen bedeli 22 kuruş olup mecmuunun ilk teminatı 391 lira 99 kuruştur. İhale 16/9/942 cuma günü saat 15 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile 2490 No. lu kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri. (9445)